

Hye begint onser lieue vrouwe

H

gheeyde
Cre du sal
ste opdoen
myn lippe
ende myn
mout sal

vorkundige dyn lof. **G**od
wilt dencken yn my hulpe.

here to my te helpen haeste.

Glorie sy den vader ende den
soen ende den heiligen gheest.

Als was yn den begyn en
nu en altoes en ewelic son
der eende. *Ame. Invitatorum.*

In der eerlicheit der alre

arellian?
i. phasius
Nibus mic.
Vigilia
gebuerte
paul? mic?
eper
Vigilia
paumel
gederhtul

salichster ionferen marien.

Vaet ons volhertelike blijschap hebun ten heer. **Vense**

Ooemt laet ons seer
vervrouwen ten heer
laet ons iubiliereu gode ou
sen heilgener. syn aensicht
laet ons te voren begripen
mit belien. en laet ons mit
salmen tot hem volhertelike
blijschap hebun. **I**n der eerlich
eit der alre salichster ionferen
marien **V**aet ons volherteli
ke blijschap hebun ten heren.

Mant god is groet here
ende groet coninc op all die

8
ghene die godlic sijn. want
die here en verdrinet niet sy
volc. want yn synē handen
sijn all ende van eertric. en
hoecheit der berghe liet hie.
Laet ons volhertlicke blint
scap hebn ten heren. **W**at
sijn is dat meer ende dat heft
hie gemact. ende dat droghe
lant hebn syn hande geuest.
coemt laet ons hem aenbe
den. laet ons voor gode neder
vallen. laet ons schreyen voor
den here die ons gemaket
heuet. want hie is onse he
ende onse god. en wy sijn sy

volt ende schape synre weide.

In der eerlicheit der alre salichster ionferen marien laet ons volhertelike blyscap hebben ten heren. **O**f ghi hude hoert syn stemme en verhaerde niet v herte gelyc dat v vade' my vertoerden yn den dage der becoringe yn der woestine dair my v vaders becoerden. proefden ende sagen myne werken. Laet ons volhertelike blyscap hebbe ten heren.

Viertich iaer was ic naest desen geslechte. ende sprac alsoe dese dwalen yn den herte en

9
sie en bekenden niet myn wege
ende ic swoer hem yn mynen
toern dat sie niet en solden gaen
yn myn rust. **I**n der eerlich
eit der alre salichster ionfere
marien. laet ons volherteli
ke blyscap hebu ten here. **G**lo
rie sy den vader ende den soen en
den helighen gheest. **A**lt
was yn den beglyn ende nu
en altoes ende ewelic sonder
eende. amen. laet ons volher
telike blyscap hebu ten here.
Viertich iaer was ic naest
desen getlechte. ende sprac al
toes dese dwalen yn de herte

ende sie en bekenden niet my
wege ende ic swoer hem yn
mynen toern dat sie niet en
souden gaen yn my rust. **I**n
der eerlicheit der alre selichster
ionferen marien. **L**aet ons vol
hertelike blyscap hebn ten he
ren. **G**loue sy den vader en
den soen en den helige gheest.
Alst was yn den beghyn en
nu en altoes en ewelike son
der eende. Amen. **L**aet ons vol
hertelike blyscap hebn ten
heren. **I**n der eerlicheit der
alre salichster ionferen ma
rien. **L**aet ons volhertelike

blyscap hebū ten heren. **ps**

O here onse here wo won
derlic is dyu naem ouer
al eertric. **W**ant dy groet
dadicheit is verheue bouen
die hemele. **D**u heues vol
maket dyu lof wt monde
der ionger kynder ende der
sugender om dynre viande
wil op dattu verderue wol
des den viant. en den wreker.

Want ic sal sien dyu he
mele. ende die werke dynre
vyngere. die maen ende die
sternē die du gemaect heue
ste. **W**at ys die mensche

dattu syus gedachtich bist. of
des menschen soen dattu he
vandes. **E**en luttel heuestu
hem gemyuet beneden den
engelen mit glouen. en mit
eren heuestu hem geuoent.
ende du heues hem geset bo
uen die werke dynre hande.

Alle dynghe heuestu gewor
pen onder syne voete. schape
ende alle runder ende dair to
alle besten yn den velds. **D**ie
vogele des hemels ende die
vische des meers. en die wa
deren yn den weghe des meers.

O here onse here wo won

derlic ys dyn naem ouer all
eertrick. **G**lorie. **A**ls. **añ**

Ghebenedyt bistu onder
allen wiuen en ghebenedyt
is die vrucht dyus bukes.

Die hemele die wetspre
ken die glorie godes:
ende dat firmament openbaut
die werke synre hande. **D**ie
dach die wtkundicht den da
ge dat wort. ende die nacht
wiset der nacht die weten
heit. **A**ls niet en syn die
sprake. en die reden. der men
oer steme niet en hoert.

Der hemele geluyt is wt

gegaen yn al eertrick. ende
oer woerde yn die eende van
eertrike. **S** yn tabernakel
sette hie yn die sonne. ende hie
is voertgegaen als een brude
gom wt synre slaepcamer.

Hie vervroude hem seer
te lopen den wech. als een rue
se syn weganc was van den
ouersten hemel. **O**nde syn
wederloep ten hoedisten des
hemels. ende niemant en is
die voir syn hette hem verhu
det. **O**ie ewe des heren is
onbevleet. ende bekiert die sie
len dat getuech des heren is

12
getrouwe ende geuet den clei
uen smakende wysheit. **D**ie
gerechtigheiden des heren die
syn gerechtich ende verblide
die herten. dat gebot des heren
is luchtich ende verluchtet die
oghen. **D**ie helige anxt
des heren bliuet ewelike die
gerechte des heren syn waer
sie syn gerechtich yn hem sel
uen. **S**ie syn begerlic boue
golt ende bouen seer duynbar
steen. sie syn suete boue honich
ende seem. **D**yn knecht holt
sie. ende yn den dat men sie holt
is voel wedergeuens. **D**ie

versteet al die versumenisse
here reinige my van mynē
hemeliken quaden en spare
dynen knecht van den vree-
den. **I**st dat my dese niet en
verheren so sal ic onbeulect
wesen ende ic sal werden wt
gereinicht van der alre mee-
ster versumenisse. **S**oe
solen alsulc werden die wt
sprekinge myns montes en
dat gedenken myns herten
dat sie behagen yn dynen
aensichte altoes. **H**ere
my hulper ende my verlo-
ser. **G**lorie. **antf.** **A**ls

13
wtuercoerē mirre gheuestu we
ke der sueticheit helige godes
moder. *Psalmes*

Dat eertrick ende syn vol
heit is des heren die
werlt al omtrent allande.
ende alle die dair yn wonen.

Mant hie heuet die werlt
gestedicht op die mere ende
hie heuet sie voortbereyt op
die vloeden. **W**ie sal opde
men yn den berch des heren
of wie sal staen yn synre he
liger stede. **O**ie onnossel is
van handen ende van reyne
herten die syn siel niet out

fangen en heuet yn ydelheit.
noch gesworen synen euen
menschen yn boecheit. **D**e
se sal ontfangen van den here
benedictie ende van gode sine
heilgheuer barmherticheit.

Dit is dat geslechte der gee
re die den here sueken. en die
daer sueken dat aensichte go
des den iacob aenbeden. **G**hi
princen heuet op v poerte ende
wert verheuen ghi ewige poer
ten tsal yngaen die coninc der
glorien. **W**ie is dese coninc
der glorien. dat is die he' sterc
ende geweldich. die geweldi

ghe here yn den stride. **G**hi
princen heft op v poerten en
wert verheuen ghi ewighe
poerten sal yngaen die co
ninc der glorien. **W**ie is
dese coninc der glorien die
here alre machten he is co
ninc der glorien. **G**lorie. **A**n
Hilt was. **A**n **O**er deser
ionferen beddeken syuget
ous schadelike sueten sancck
der mynen. **V**sikel. **W**ide ge
stort is die gracie yn dynen
lippen. dair om heuet dy god
gebenedyt yn ewicheit. **V**a
der onse. **E**nde en yuleide. **A**n

Overmids ghebet en dienst
verdienst der heiligen godes
moder ende maget marien
troeste ende beschermme ons
die milde ende die barmher
tige here. Amen. **H**ereheit
geuen die benedicte. Die
hoechste ionfer alre ionfrou
wen bidde voer ons den here.
Amen. **Die yerste lect**

Helige maria ionfer
alre ionferē moder en
dochter des conincs ouer all
seint yn ons dynen troest. op
dat wy overmids dy verdie
uen te hebn dat loen des he

menscheliken ryces ende mitten go-
 des wtuertoren ewelike regnie-
 ren moeten. **M**er du here ont-
 ferm dy onser. **G**ode setge wy
 danck. **Rūs.** **H**elige en̄ onbe-
 vledde magedom ic en weet
 niet mit wat loue ic dy voort-
 spreken moge. want den die
 hemel niet begripen en mocht-
 te den heuestu yn dynē schoet
 gelecht. **ū** **G**hebenedyt bistu
 onder allen wiuen ende gebe-
 nedyt is die vrucht dyns bu-
 kes. **w**ant den die hemele niet
 begripen en mochten den he-
 uestu yn dynen schoet gelee-

get. **H**ere hiet geuen die be-
nedictie. Die helige godes mo-
der sy altes onse hulperche

Helige **Die and' l' Amen.**

H godes moder maria die
werdelike verdienendes ten cōr-
faen ten al die werlt niet be-
gripen en mochte mit dyne
milden gebede afwasche on-
se sunden. dat wy ouermids
dy dūnen mogen op den stoel
der ewiger glorien dair du reg-
niers mit dynen kinde son-
der tūt. **M**er du here otferrme
dy onser. **G**ode sege wy danc.

Kūs **S** elich bistu maria

die den here droeges den schep
per der werlt. Den wōnestu
die dy maecte ende du bleues
maget ewelike. **v.** Gegruct
systu maria vol genaden die
here is mit dy. Den wonnest
tu die dy maecte ende du ble
ues maget ewelike. **H**ere
heit gheuen die benedictie.
Mit oeren guedertiren kinde
gebenedie ons die maget
maria. Amen. **Die derde lere**

Helige maria die alre
hoechste bouen allen
creatuieren gode oefenste. bid
voor ons alre helige helich

ste. dat hie ouermids dy on
se gebet ontfange die vā dy
om ons geboren wort. ende
regniert bouen die heimele.
dat mit synre waerre mynē
werden gedelicht onse sundē.
Mer du here ontfarm dy ou
ser. Gode sege wy danc. **Ans**
Salich bistu ionfer maria
ende alles loues alre werdich
ste. want wt dy is geboirē die
sonne der gerechticheit xps
onse god. **v.** Bid voor dat ge
meine volc. setti voor die dert
scap. spreck voor dat ynighe
wyflike kunne. alle moētē

7
lic vernemē dyne hulpe die
hoge begaen dyne gehoedij
nisse. want wt dy is gebore
die soune der gerechticheit
xps onse god. Glorie sy den
vader ende den soen ende den
heligen gheest. xps onse god.

Dy god loue *Te Deum.*
wy dy here belien wy.

Al eertric eert dy ewighe
vader. **A**ll engele. hemele.
ende alle potestaten. **C**he
rubin ende seraphin roepē
wt dy sonder aflaten mit
deser stemen. **H**elich. **H**e
lich. **H**elich here god der

heren. **O**l syn die heme
le ende die eerde des herlike
gewoeldes dyne glouen.

Dat glouose choer der a
postelen. **D**at louelike ge

tael der propheten. **D**at
vleukende heer der mertelere
loue dy. **D**ie helige keert

ouer al die werlt behiet dy.

Vader ongemeteure ghe
weldighe heerlicheit. **V**ude

dyne eerbaren ware eem
ghen soen. **V**ude den troef

ter den heligen gheest. **D**u

ripe coninc der glorieit. **D**u

bist des vaders ewige soen.

48
Du om te verlossen den mē-
schen hem aennemē woldes
ontsagestu niet der ionferē
buec. **A**lsu verwōnes den
angel des doets so opdedestu
den gelouigen die rike der he-
mele. **D**u sitted tot godes
rechtterhant yu die glorie des
vaders. **D**en gelouet dy te
wesen een tocomende richter.
Aur om bid wy dy help dy
neu dienres die du mit dynē
dueren bluede heues verloest.
Aet sie begauet werden
mit dynē heligen yu die ewi-
ghe glorie. **H**ere make ge

Sont dyn volc ende benedie
dyn erfuisse. **U**nde regier
sie ende verhoge sie hent yn
ewicheit. **A**lle dage benedie
wy dy. **U**nde wy louē dyne
naem ewelic ende omermeer.
Gheuerdighe dy here ons
te behueden desen dach sonder
sunde. **O**utfarme dy onser
here outfarme dy onser. **D**y
ne barmherticheit gewerde
op ons als wy yn dy gehae
pet hebū. **I**n dy here heb ic
gehaepet en laet my niet
scandelic confus staen yn de
ewicheit. **vers.** Die here sal

oer helpen mit synē aensich
te ende yn mids oer sal god
bluen onbeweecht. **Laudes**

Od wilt dencken
yn myn hulpe.

Here to my te hel
pen haette. **G**lorie sy den

vader. **A**llt was. **ps**

Die here heuet gereg
niert. ende heuet aen

getoghen die schoenheit. die
here heft aengetoeghē die

macht. ende heuet sich omge
gort. **H**ie heuet geuestet

dat ombegryp des eertrics
dat niet en sal beweget

ols ende beue
te. **U**nde reg
rhoge sie beue
Alle dage beue
nde wy louē
clur ende om
erdighe dy her
en desen dach
ut farne dy
farne dy on
herticheit ge
als wy yn dy
1. **I**n dy here
et en laet my
ic confusys sta
it. **vers.** Die her

werden. **B**ereit is d̄y stoel
van doe. van ewicheidē bistu.

Here opgegeuen hebū die
vloede. her opgegeuen hebū
die vloede oer stēme. **O**p
gegeuen hebū die vloede oer
vloeyen mit stēmen voelre
watere. wonderlic syn die v̄
heffinge des meers wonder
lic ys die here yn den hoegē.

Oyne getuge syn alte loef
lic gewoerden. dynen huse be
temet helicheit yn der daghe
lancheit. **G**lorie. **A**llt. **ps**

Hebt tot gode al eertric
volhertelike bl̄ytschap

20
Dienet de heren in vrouden.

Ingaet voor syn aensichte.
mit hogher vroelicheit. **W**e
tet dat die here ys god hie he
uet ons gemaect. ende wy en
hebn ons seluen niet ghe
maect. **W**y syn syn volc
ende schape syure weiden. ga
et yn syn poerte mit belien.
yn synen brede ynganc mit
louefanc ende beliet hem.

Louet synen naem. wāt
die here is suet. yn ewicheit
is syn barmherticheit. ende
van gheboerten tot gheboer
ten syne waerheit. **G**lorie

God my god vandat **ps**
ierst beghint te lichte
wake ic to dy. **M**yuce sie
len dorst yn dy. wo manichuol
delike begerde dy myn vleis.

In den woelken lande yn de
onwege dair gheen water
en was dair verscheen ic dy
als in heligen begherte. op
dat ic sage dyne cracht. ende
dyne glorie. **W**ant beter is
dyne barmherticheit bouen
leuen. myn lippen sullen dy
louen. **A**ldus sal ic dy be
nedien yn mynen leue. ende
sal yn dynen naem verhef

21
fen myn hande. **A**ls mit smeer
ende mit vetticheit werde ver
vult myn siele. ende myn mont
loue dy mit lippen hoeger
vroelicheit. **A**ldus was ic
dyus gedachtich op mynen
bedde. yn dy wil ic vroe verst
dencken. wantu myn hulper
heues ghewest. **O**nde ond
die deckenisse dyne vlogele
wil ic hoechlike verrouwe
nae dy aenheuc myn siele. dy
rechterhand outfenc my.
Mer sie sochten myn siel
te vergeues. yn gaen moete
sie yn dat nederste der eerde

ghegeuen werden sie yn die
hande des swerts. sie solen
werden der vossen deel. **D**ie
coninc sal sich verbliden yn
godt alle die yn hem swere
solen gelouet werden. wāt
bestopt is die mont der geen
re die quaet spreken. **Psalm**

God ontfaem sich onser
ende benedie ons. Syn
aensicht ynlicht hie op os
ende ontfaem onser. **O**p
dat wy yn eertrike mogen
kenen dynen wech. en onder
al volc dyn heil. **G**elien
moete dy god dat volc. dy

moetē belien alle volc. **H**e
verbliden ende hoghe ver
vrouwen hem die gemeyn
lude. want du richtes dat
volc yn licheiden. ende die
gemeyn lude op der eerden
leidest. **G**elien moet
dy god dat volc. dy moeten
belien alle volc dat eertric
heuet syn vrucht gegeuen.
Ons moet gebenedien
god onse god. ons gebene
die god. ende hem moeten
ontsien al eenden vā eert
rike. **G**lorie sy den vader
ende den soen. **A**ll. **ps**

Benedijt den here alle
werke des heren. louet
ende verhoget hem yn ewich
eit. **B**enediet den here ghy
engelen des heren. benediet
ghy hemele den here. **B**e
nediet den here all watere die
bouen die hemele syn. benedi
et den here alle crachten des
heren. **B**enediet den here
sonne ende maen. benediet
den here ghy sternien des he
meis. **B**enediet den here
alle veghen ende douwe. bene
dijt alle gheeste godes den he
ren. **B**enediet den here vuer

dyt den here alle
 ke des heren lo
 get hem yn en
 diet den here
 heren. benedic
 ele den here.
 u here all waer
 e hemele syn. ben
 re alle crachten
Benediet den
 ude maen. bened
 e ghy steruen des
Benediet den
 ghen ende douwe
 ue gheeste gods
Benediet den

ende brant. benediet den here
 kolde ende somer. **B**enediet
 den here douwe en riyp. bene
 diet den here vorst ende kolde.
Benediet ys ende snee den
 here. benedyt nacht en dach
 den here. **B**enediet licht en
 duysternisse den here. benediet
 den here blixem ende wolken.
Die eerde benedie den here.
 sie loue ende ouerhoghe hem
 yn ewicheit. **B**enediet den
 here berghe ende houele. bene
 diet den here al dat groeyt yn
 der eerden. **B**enediet ghy
 fonteine den here. benediet gi

meere ende vloede den here.

Benediet den here ghy wal
vissche ende al dat waget yn
den water. benediet den here
ghy vogele des hemels. **B**e
nediet den here alle beeste en
vee. benediet den here soene
der menschen. **B**enediet
israhel den here. hie loue en
ouerhoghe hem yn ewicheit.
Benediet den here priester
des heren. benediet den here
ghy diene des heren. **B**ene
dier den here gheeste en sielē
der rechtuerdigen. benediet
den here ghy helige et oetmoe

24
digē van herten. **B**enediet
den here anania asaria en
misael. louet en ouerhoget
hem yn ewichheit. **B**enedie
wy den vader ende den soen mit
den heiligen gheest. loue wy
ende ouerhoege wy hem yn
ewichheit. **G**hebenediet sistu
here yn den firmamēt des he
mels. louelic en hoghe ghe
eert en ouergehoecht yn ee
wicheit. **Laudate Dum.**

Louet den here ghi vā
den hemele. louet hem
yn den hoghen. **L**ouet
hem all syn engel. louet

oen al syn crachtē. **L**ouet
oen sonne en maen. louet
oen alle sternē ende licht. **L**o
uet oen ghi hemele der heme
len. die watere die bouē die
hemele syn moeten louen
den naeme des heren. **W**āt
hie sprac ende sie syn gemacht.
hie gheboet en sie wordē ghe
schapen. **H**ie sette sie ewe
lic yn ewicheit. hie sette dat
gebot dat niet achter bliuē
en sal. **L**ouet den here ghi
van der eerden. draken ende
al afgronde. **O**uer hagel
snee ys. wynt der waghē

die werken twort des heren.
Berge ende alle houelen
 vruchtber holt. ende alle ce
 darbome. **B**eeste ende alle
 vee. serpente ende voghele
 geuedert. **K**oninge van
 eertrick ende alle volc prin
 ten ende alle richters yn der
 eerden. **J**ougen en mechden
 olden mitten iongen moe
 ten louen den naem des here.
 want syn naem alleen ver
 hoghet is. **S**yn werdelike
 belien dat is bouen hemel en
 eerde. ende syns volcs hoern
 heuet hie verhoecht. **L**o

crachte. **L**ou
 en maen. lou
 rne ende lichte
 i hemele der
 atere die boue
 n moeten lou
 e des heren. **L**
 ende sie syn gem
 et en sie word
Hie sette sie
 ncheit. hie sette
 t niet achter
Louet den her
 eerden. draken
 unde. **Q**uer he
 wijnt der wagt

uelange alle syne heligen
den kynderē van isrl' den
volke dat hem genaket. **A**

Singet den here upen sac
syn lof ys yn der helig
vergaderinge. **I**srāhel ver
blide hem yn den die hem ge
maect heft. ende die dochtere
van syon hoghe verrouwe
sick yn oereu conyuc. **S**ie
moeten louen syne naem
yn eendrachtigen versamē
den sange yn der bouge en
yn den sanctoer syngen sie
hem. **M**ant den here wal
behaget yn synen volc en

26
die sachtmoedige heuet
hie verhoecht yn salicheide.
In glorien solen sich die
heligen hoghe verwrouwe
yn oeren slaepcamere sole
sie verbliden. **O**ie hoghe
vroude godes sal wesen yn
oeren kelen. ende op beiden
siden snidende swerde yn oe
ren handen. **O**m wrake
te doen yn den die veer gebo
ren syn. ende om te beschelde
die gemeynue lude. **O**m te
bynden oer coninge yn voet
helden. ende oer edelinge yn
yseren hautbanden. **O**p

dat sie doen moegen yn hem
dat beschreuen gericht. dese
glorie is alle synē heligen.

Louet den here yn **ps**
synen heligen. louet
den here yn den firmament
synre crachte. **L**ouet oen
yn synen crachten. louet oen
nae der manichuoldicheit
synre groetheit. **L**ouet
hem yn den gelude der basu
nen. louet hem yn der santo
ren ende yn der herpen. **L**o
uet oen yn bougen en yn
eendrachtighen versamen
den sange. louet oen yn den

27
Inaeren ende yn den organe.

Louet oen yn den wallude
den gymbalen. louet oen yn
gymbalen der volherteliker
blyscap. alle gheeste louet
den here. **G**lorie. **A**llt.

ant. **O**wonderlike verga
deringe. die schepper des me
scheliken kuines die otfenc
den leuendighen licham en
gewardichte hem geboren
te werden van eenre ionferē.
ende is vortgecomen mesche
sonder mans toden. en he
uet ons gegeuen syne god
heut.

ymnus

O gloriose vrouwe bouē
die steruen hoghe die
dy voersiene schep ten so
gedestu mit dyner heiliger
borst. **D**at ons eua droe
uich naem dat gauestu we
der mit hogher vrucht op
dat sie die men beschreyet
yn hoedheit ghaen so bistu
gemaect een hemels venster.
Du des hogen conincs doer.
du des liches blenkende poer
te. ghi verloeste volc veruo
weddu om dat leuē dat ons
ouermids oer ys gegeuē.
lorie sy dy here die van der

ionferē gebaren bist mitten
vader ende den heligē gheest
yn eweliker ewicheiden. Amē.

Als een wijnrāc **Capittel**
droech ic vrucht suetich
eit des rokes. ende my bloemē
waren vrucht der eeren. ende
der eerlicheit. Gode seg wi dāt.
versikl God koes sie ende wt
uercoes sie. En doet sie woenē
yn synen tabernakel. **Būdic** 9

Ghebenediet sy die here
god van israhel. want
hie syn volc gheuandt ende
verloest heuet. **U**nde hie
heuet ons op gericht den

hoerne der salicheit. yn dauids
huus syns kynts. **A**ls hie
ghesproken heuet wt monde
synre heligher prophete die
van begyn der werlt gewest
hebu. **H**eil van onsen man
ten ende van al der gheenre ha
te die ons haten. **O**m te
doen barmherticheit mit ou
sen vaderen. ende te gedenken
synre heliger gelofnisse. **O**en
eet den hie swoer tot abrahā
onsen vader dat hie ons hem
seluen geuen wolde. **O**p dat
wy sonder anxt verloest van
den handen onser viande hē

te dienen. **I**n helicheit en
yu rechtuerdicheit. voor hē
al onse dage. **O**ude du kyt
du bist een prophete des ouer
sten geheiten. wantu salst
voergaen voer dat aensicht
des heren te bereiden syne we
ge. **G**egeuen wysheit
des heils synen volc yu v'
ghifnis der sunden. **M**it
den bōnensten der barm
herticheit ons godes. dar me
te heuet ons gevandt die
wt den hogen op gegaen is
Vuluchte here den die sitte
yu duysternisse en yu scheē

des doets te leiden onse voete
yn den wech des vreden. **Glo**
rie sy. **A**lt was. **ic. antiffe**
Sersame ionfer. godes mo
der ionfer ewelike maria. du
wordes werdich den here. der
engelen coninc te draghen.
en oen te soegen. enuge ionf
ic bid gedenc onser. milde ma
get bid xpm voer ons dat
wy mit dynre hulpen ten
hemelschen rike werdich
werden te come. **he' verhoer**
my gebet. en my roe. **ic. collect**

Oerleen barmhertige
god hulpe onser crac

30.
heit. op dat wy. die godes mo
der der ionferen marien hoech
nisse begaen mit hulpe oere
bede van onsen sunden moe
ten opstaen. **Q**uermits on
sen herē ihu xpm dynē soen
die mit dy leuet en regniert
yn enicheit des helige ghees
tes een god ewelike sonder
eende. **A**men. **H**ere verhoer my
gebet. ende my roepen coem to
dy. **B**enedie wy den here. gode
seg wy danck. **A**lle gelouighe
sielen moeten rusten yn vre
den. **A**men.

Die prime Deus i adiuto.

God wilt dencken yn
myn hulpe. Here my
te helpen haeste.

lorie sy. **A**lst was. **ymnus**

Criste coninc alre gueder
tixenste besittet onse
herten op dat wy dy tot alre
tijt behoerlike loue gheuen.

Ghedenke meester der sali
cheit dattu herte voer aenne
mes een gedaente onses licha
ende du geboren wordes van
der onbeuletter maget. **M**a
ria moder der genaden. moder
der barmherticheit. bescherm
ons voer den viat. en yn der

patron yn herten

31
stonde des todes ontfange ōs.

Glorie sy dy here die gebo-
ren bist van der maget mitte
vader ende den heligen gheest
ewelic sonder eende. *Amē ps.*

Gotten heren riep ic als
ic bedrouet was. ende
hie verhoerde my. **H**ere ver-
lose myn siel van den quaden
lippen. ende vā der valscher tō-
gen. **W**at sal men dy geuen
of wat mach men dy voerset-
ten. weder die valsche tongen.

Scharpe pyle des mechtige
mit verderuendē kaelen. **O**ch
my wāt myn ellendige wan-

derige is verlenget. ic heb ge
woent mit den die in cedars
tabernakel woenden. myn
siel was alte seer woeneude
yn elleude. **M**itten die den wie
de haren. was ic viedelom. wā
ner ic hem to sprac soe aenuoch
ten sie my te vergeues. **G**lo
rie sy. **A**llt was. **ic. psalm**

Ta den berghen heb ic verhe
uen myn ogen. dair my hulpe
van comen sal. **M**yn hulpe
coemt van den here. die ghe
mact heuet hemel ende eerde
Hie en sal niet gheue dyne
voet yn beweginge. noch he

en sal niet vaken die dy behuet.

Du liet hem en sal niet vaken noch slapen die israhel behuet. **D**ie here behuet dy die here is dyn bescherminge op dyne rechterhant. **D**y en sal die sonne niet bernen des daghes noch die maen des nachtes. **D**ie here behuet dy van allen quaden die he moet behueden dyn liet. **D**ie here behuede dynen ynganc ende dynen wtganc van nu hent yn ewicheit. **G**lorie.

Ic byn verblift yn dese **p.**
die my geleyet syn wy so

len gaen ynt huys des heren.

Ouse voete stonden yu dy
nen wyden saelē hemelsche
iherusalē. **O**u bist iherusa
lem die getimert wordes als
een stad. welkers ghemeyn
schap to gader is yu een ee
nich een.

Want dair syn ge
clōmen die geslechten des he
ren. die tuge van israhel. om
te behen den name des heren.

Want dair die stole ynt
gerichte sullen sitten. die sto
le syn op dauids huys. **B**ide
die ten vrede syn iherusalem
en̄ ouervloedicheit sy den die

dy mynen. **O**uermits dy
 re cracht moet vrede werden
 ende ouervloedicheit yn dy
 nen toernien. **O** iherusalē
 om myne brodere ende om
 myn naesten heb ic vrede vā
 dy gesproken. **O** m des he
 ren huys onses godes. heb ic
 guede dyngē dy gesocht. **O**
 lorie sy. **A**lst was. **ic antiffe**
Ooe du onsprekelijke wor
 des geboren van der maget
 die worden vervult die scrif
 tueren. du quames neder als
 die regen yn die huyt op dattu
 mochtet salich maken des

menschen künne dy god loue

Van aenbe **Capitel** wy.

güne ende voer die

werlt byn ic geschapen. en

hent ter comender werlt en

sal ic gheen eende nemē. en

yn der heliger woningē dien

de ic voor hem. **Gode seg wy**

danc. Kūs. **C**riste leuēdige

godes soen outfarme dy on

ser. **v.** Die geboren bist van

der maget marien. Outfar

me dy onser. **Glorie sy den va**

der en den soen en den helige

gheest. **Criste leuēdige godes**

soen outfarme dy onser. **vlic**

Naeden dattu kynne wōnes
 bleuestu maget onbevleect
 godes moder bid voir ons.
Vader onse. Ende en yulei. *ic.*
v Dat word is gewordē vleis.
 Ende heuet yu ons ghewoēt.
 Credo in den *x.* Opuersteute
 nis des vleischs. Ende dat e
 wige leuē. *amē.* **v** Bidt voir
 ons helige godes moder. Dat
 wy werdich werden der gelof
 ten cristi. **Collect**

Here god wy bidu dat
 du dyne genade stor
 tes yu onse sōne dat wy die
 van des engels baetschap

xpi dyns soens menscheit be
kennen mit syure passien en
cruce totter glorien syure op
uerstande uiste moete werde
gheuoort. Die mit dy leuet en
reguiert yn enicheit des he
ligen gheestes een god yn e
wicheit Amen. Here verhoer
my gebet. Ende myn roepen
come to dy. Benedie wy den
heren. Gode setge wy danck.
Alle gelouige sielen moeten
ruesten yn vreden. Amē. Die

God wilt **Tertie**
dencken yn my hul
pe. Here to my te hel

pen haeste. **G**lorie sy. **A**ls.

Criste coninc **ymnus**
alre guederturenste be
sitte onse herten. op dat wy di
tot alre tyt behoerlike loue
geuen. **G**hedenke meester
der salicheit dattu hnr te vo
ren aen naemes een ghedaen
te onses lichams ende du ge
boren wordes van der oube
vleeter maget. **M**aria mo
der der genaeden moder der
barmherticheit. beschirme
ons voor den mant. ende yn
der stonde des dodes ontfauc
ons. **G**lorie sy dy here die

geboren bist vander maget
mitten vader ende den heilige
gheest yn ewicheit der ewich
eit. Amen. **Psalmus**

Tot dy verheuede ic op
myn oghen die daer
wonest yn den hemel. **S**iet
als die oghen der knechten
yn die hande hoere here. **E**n
als der diernē oghen syn yn
die hande hoere vrouwe. al
so syn onse oghen tot onsen
heren gode hent hie onser ont
farmet. **O**utfarme dy on
ser here outfarme dy onser
want wy seer vervult syn

36
mit sinaheden. **W**ant seer
vervult ys onse siele. laster
den oueruloedighen ende ver
snaadenisse den houerdigen.

Glorie si. **A**lt was. **ps.**

Want en hadde die here
yn ons niet gewest
also spreke nu israhel. wat
en hadde die here yn ons
niet gewest. **D**oe die lude
opstonden tegen ons. sie had
den ons by auentueren al
leuendich verflonden. **D**oe
hoer dwinge hem op ons
toerden doe had ons by a
uentueren dat water yn

geflonden. **E**ne beke gync
onse siele ouer. by auentuerē
onse siele hadde ouergegae
een onuerdrachlick water.

Ghebenedyt sy die here
die ons niet en gaf yn vāc
nisse hoere tanden. **O**nse
siele ys verloest als een mul
sche van der iagere stricke.

Dat strick is to wreuen
ende wy syn verloest. **O**n
se hulpe ys yn den name
des heren. die gemackt he
uet hemel ende eerde. **G**lo
rie si. **A**lt was. **psalm**

Die betrouwen yn den

heren als die berch syon hie
 en sal niet beweget werte
 ewelic die woent in iheru
 sale. **B**erghe syn al om en
 om oen ende die here is al
 om en om syn volc va nu
 heut yn ewicheit. **W**ant
 die here en sal niet achter
 laten die roede der sundere
 op dat to genallene deel der
 rechtuerdiger. op dat die
 rechtuerdige niet wt en rei
 ken hoer hande tot boesheit.
Here doe wal den gueden
 en den gerechten van herte.
Mer die afneigen ynt ver

vont die salu here brenge
mit den die boetheit doen.
vredē sy op israhel. **G**lorie
sy. **A**lt was. **ant.** **W**y
bekennē dat die doerne busch
den moyles sach onuerbrāt
was dyne behaldene loueli
ke maghedom. Godes moe
der bidt voor ons. **Capittel**

Und aldus byu ic ghe
uest yu syon ende yu
die gehelichste stad heb ick
gelikerwis gerust ende yu
iherusalē myne macht.
Gode sege wy danc. **Kūs.**

Mit dyne gedaenten en

mit dyure schoentē. **V** Denc
 vroemlike gaevoert en reg
 niere. **A**lit dyure schoenten.
 Glorie sy den vader ende den
 soen en den heligen gheest.
Alit dyure gedaente ende
 mit dyure schoentē. **Versikel**
 wyde gestort is die gracie yn
 dynen lippen. Daur om heuz
 dy god gebenedyt yn ewich
 eit. **H**ere vhoer my gebet.
 Ende my roepē coem to di. **col**

Reike ons here dy rech
 terhant. ende oūmids
 dat gebet der alre helichster
 maget marien sende yn os

die hulpe dynre godliker
cracht. **Q**uermids onse he
ren ihu xpm dynen soen
die mit dy leuet en regniert
yn enicheit des helighen ghees
tes een god yn ewicheid. **Ame.**
Benedie wy den heren. **G**ode
segge wy danc. **A**lle gelouighe
sieleu moete rusten yn vrede
amen. **Die sexte. Deus i ad.**

God wilt dencken
yn my hulpe. **H**e
to my te helpē haec
te. **G**lorie. **A**lt.

Criste conyuc alre gues
dertirensse besitte onse

Amen

39
herten op dat wy dy tot alre
tijt behoerlike loue geue. **G**he
denke meester der salicheit dat
du hier te voren aen naemes
een gedaente onses lichaems
ende du gebore wordes vander
onbevleeter maget. **M**aria
moter der genaden moter der
barmherticheit. beschirme os
voor ende yn der stonde des doe
des outfanc ons. **G**lorie sy
dy here die geboren bist van
der maget. mitten vader ende
den heiligen gheest yn eweliker
ewicheit amen **Psalme.**

Aden dat here omkierde die

Amen

vancuisse syons soe sijn wy
ghewoerden als getroeste lu
de. **S**oe ys onse mont ver
milt mit blytscap. ende onse
tonge mit hogher vroelicheit.
Soe sullen sie spreken oud
den heidenen. die here heuet
groetlike mit hem gedaen.
Die here heuet groetlike
mit ons gedaen. ende wy sijn
gheworden blyde. **H**ere om
kier onse vancuisse als die
riuiere van den suden wynde.
Die yn traenē seien. die
sullen mit hogher vroelicheit
meyen. **G**aende ginge sie

ende schreiden en worpē hoer
saet. **M**er comende sullen

sie comen mit hogher vrolic
heit en brengen hoer hāt uol

Glorie si. Alt was. **psalm**

Wert dat die here niet

en tīmerde dat huys.

to vergenes hebū sie gearbei

der diet tīmerden. **W**ert

dat die here niet en huede die

stad om niet waet hie die sie

huedet. **O**nnutte is v op

staen voer dat licht. staet op

nae den dat ghy neder sitten.

ghy die etet dat broet des

vrouwen. **W**āner die hē

geuet den slaep synē genu
den. liet dat erue des herē. des
soens loen. vrucht des bukes.

Als die pyle yn des mechi
gen hant. also syn die soene
der gheene die wtgeslage
syn. **S**elich ys die man. die
van den syne begerte vervult
heuet. hie en sal niet confus
werden wan hie synē vande
to spreken sal yn der poertē.

Glorie sy. **A**lt was. **ps**

Salich syn sie alle die
den herē ontfuchte
ende die wandere yn synen
weghe. **W**antu den arbeit

41
dyncre hande salt eten. salich
bistu ende wal sal dy wesen.

Dyn wif sal wesen als
een ouervloeiende wynranc
yn den syden dyns huses.

Dyn soene sullen wesen
als ionge spruten der olibo
me. al om ende om dyncre ta
felen. **S**iet aldus sal wer
den gebenediet die mensche
die den heren ontfruchtet.

Die here wt syon gebenedij
dy. ende du moetes sien die
guede van iherusalem alle
die dage dyns leuens. **O**n
de moetes sien die soene dy

re soenē. vrede sy op israhel.

Glorie. **A**lt. **ant.** **V**es
ses wortel heuet gegroyet.
wt iacob is opgegaen een
sterne. een maget heuet den
gelout meker ghewonnē. wi
louen dy onse god **Capitel**

Wide yn dat gheerde volc
heb ic ghewortelt. en
des volcs erue is yn den deele
myns gods ende yn die vol
heit der heligen is my ont
holt. **G**ode seg wy danc. **Kuis**

Wide gestort is die gracie
yn dynen lippen. **v.** **D**ar
om heuet dy god gebenedyt

yn ewichheit. In dyne lippen.
 Glorie sy den vader en den soen
 en den heiligen gheest. Wide ge-
 stort is die gracie yn dyne lip-
 pen. **verlik** Die here sal hoer
 helpen mit syne aensichte.
 Ende yn mids hoer sal god
 bliuen onbeweget. **H**ere ver-
 hoer my gebet. Ende my roe-
 pen come to dy. **Collect**

Oerleen ons almechtige
 god een onderstant
 onser crancheit op dat wy
 die der aller helichster moder
 godes marien hoedniste doe
 ouermids hulpe hore bede

moeten van al onser boetheit
opuerstaen. Ouermits onse
heren ihu xpm dynen soen
die mit dy leuet ende regniert
yu enicheit des heligē gheestes
een god yu ewicheit. *Ame. Be-*
nedie wy den heren. Gode seg
wy danc. Alle gelouige sielen
moete rusten yu vrede. Amen.

God *To noen tyt*
wilt dencken yu my
hulpe. *Here to myre*
helpen haeste. Glorie. Alt-
riste conic alre ymu
guedertirensste besitte
onse herten op dat wy dy tot

alre tijt behoerlike loue ge
 uen. **G**hedenke meester der
 salicheit dattu hijn te voren
 aen naemes een ghedaente
 onses lichaems ende du gebo
 ren wordes van der onbevlec
 ter maget. **M**aria moder
 genaden moder der barmher
 ticheit. beschermme ons voer
 den viant ende yn der stoude
 des Todes ontfauc ons. **G**lo
 rie sy dy here die gebore bist
 vander maget mit den vad
 ende den heligen gheest moet
 syn glorie yn ewicheide. **ame.**

Van mynre ioghet **ps**

hebn sie my dicwile wtghe
uochten. also spreke nu usra
hel. **O**an myre ioghet heb
ben sie my dicwile wtgeuoch
ten. ende sie en vermochten
my niet. **O**p myne rugge
āmerden die sūderen. sie ver
lengeden hoer boesheit. **D**ie
rechte here sal die neckē der
sūdere te suiden. cōsijs ma
ten sie werden en kiere. noch
sie achterwert. alle die syon
hebn gehatet. **S**ie moete
werden als der decker hoy. dat
eer ment meyet verdouet
ys. **O**an welken sy haut

44
niet vervult en heuet diet
meyen sal. noch synē schoet
die die hāt vol vergaderen
sal. **U**ndē sie en segeden
niet die dāur vourgeugen
die benedixie des heren sy
op u. wy benedien u yn den
name des heren. **G**lorie si.

Alst was yn den be. **D**e prof
ere van den diepē heb
ic geroepen to dy o he
verhoere myn stēme. **O** yn
oren moete to horen yn die
stēme myns biddens. **O**f
tu die boetheit verholdes
here. o here wie sal dat liden

mogen. **W**ant by dy ys die
genaedicheit. ende om dyne
ewe verbeiden ic dy here. **I**n
synen worden heuet my siele
verdragen. my siele hapede
yu den heren. **A**n der met
ten tijt wachte heut ter nacht
hopede israhel yu den heren.

Want by den heren is barm
herticheit. ende by hem is ou
uolle verlosinge. **U**nde hie
sal israhel verlossen. van all
synre boesheit. **G**lorie. **A**llt.

Here my herte en **ps.**
is niet verheue noch
myu oghen en syn niet ver

510

47
houerdighet. **N**och ic en
heb niet gewandert yn groe
ten noch yn wonderlike dy
gen bouen my. **I**st dat ic
niet oetmoedelic gesmact
en heb. mer ic heb verheue
myn siel. **A**ls dat gespaen
de kynt op synre moder schoet
also sy dat wedergeue yn my
re sielen. **I**srahel moet hae
pen yn den heven van nu tot
yn ewicheit. **G**lorie. **A**lst.
Ant. **S**iet maria heuet os
gewonen den gesontmeker
den iohanes sach en sprekende
riep. siet dat lam godes siet

dat draget die sunden der werlt.

Tbyn verhoget yn **Capitel**
den berge die libanus heit
als een cederboem ende als
een cypressen boem yn den
berch van syon ende ic byn
verhoget als een palmboe
yn cades ende als een rosen
plante yn iherico. **G**ode seg
wy dan. **Rūs.** **G**od sal oer
helpen mit synen aensichte.
V. Ende yn mids oer sal god
blinē onbeweget. **Mit synē**
aensichte. **G**lorie sy den vad
ende den soen ende den heilige
gheest. **G**od sal oer helpen

46
mit synē aensichte. **Ps.** God
verdoes sie en̄ wtuerdoes sie.
Ende doet sie woenē pu synē
tabernakel. **Here** verhoer
m̄ gebet. Ende m̄ roepen
come to dy. **Collect** — **e.**

God ewich en̄ almecht
nich die ouermids dē
heligen gheest siele en̄ lich
am der gloriofer maghet
marien vourgemact ende
vourbereidt heues. op dat
sie een werdige woninghe
dys lieuen kynds verdien
te te werden gif ons die hem
van hoere hoechmiff verbli

den. dat wy ouermids hoere
guedertierne bede van alre
aenstaender axtlicheit vā
ten ewigen tode ende vā allen
quaden moete werde verloest
ende tot der ewiger vrouden
moete geuoert werde. Ouer
mids den seluen heren ihu
xp̄m. Amen. *Benedie wy de*
heren. Gode seg wy danc. Alle
gelouige sielen moete ruste
yn vreden. Amē. Die vesper

God wilt dencken
yn my hulpe. he
to my te helpē ha
ste. *Glorie. Hst.*

Die here segede mynē **p**
 here. **s**yt tot myre rech
 ter hant. **H**ent ic sette dy
 ne viande. een voetschemel
 dyure voete. **E**en roede dy
 re macht sal die here wtsen
 den wt syon. wes hereude yu
 mids dyure viande. **M**it dy
 is begbyn. yu den daghe dyu
 re macht yu den blenckigen
 der heiligen wt den buke voer
 lucifer heb ic dy ghewonnē.
Die here swoer ten sal hē
 niet berouwen du bist pries
 ter yu ewicheit nae melchise
 dechs ordinācie. **D**ie here

heuet conige to braken tot
dyne rechterhāt yn den dage
syns toerns. **H**ie sal rich-
ten veer yn die geslechten he
sal vervullen die uedervall-
ende yn volre lude lande sal
hie die houede to gaderslaē.

Out der beke sal hie yn den
wege drinken. dair om sal
hie verhoghen dat houet.

Glorie sy. **A**lt was. **ps**

Louet ghy kindere den
heren. louet den naem
des heren. **D**ie naem des
heren sy gebenedyt. van nu
hent yn ewicheit. **V**and

sonne opgauc tot hore ne
tergauc. so is louelic die na
me des heren. **H**oge boue
alle volc is die here. en syne
glorie is bouen die hemele.

Wie is als die here onse god
die yn den hogen woent. en
die vernederde dinge aensiet
yn hemel ende yn eerden. **H**e
opweert vander eerden den
woetbidder. ende van den cli
ke oprichtet hie die armen.

Op dat hie oen sette mit
den vorsten. mitten vorste
synre lude. **O**ie dair wonē
doet die genen die onvrucht

bar is yn den huse. en̄ maket
sie een verblide moder mit
vele kinderē. **G**lorie. **A**lt.

Ic byn verblit yn de **ps**
sen die my geseget syn
wy sullen gaen ynt huys
des heren. **O**nse voete
stonden yn dynen widen sa
len. hemelsche iherusalem.

Du bist iherusalem die
getimert wordes als een
stad. welkers gemeyscap
to gader ys yn een eenich
een. **M**ant dair syn opge
clōmen die geslechten die
geslechten des heren. die

49
tuge van israhel. om te be
lien den name des heren.

Mant dair die stole ynt
gerichte sullen sitten. die sto
le syn op dauids huys. **G**

ide die ten vrede syn iherusa
lem. eū ouervloedicheit sy
den ghenen die dy mynen.

Jermids dynre cracht
moet vrede werden. eū ouer
vloedicheit yn dynen toer
nen.

O iherusalem om
myne brodere ende om my
naesten. heb ic vrede vā dy
gesproken. **O** in des here
huys oules godes. heb ic

guede dynghe dy gesocht.

lorie sy. **A**ls was. **psalm.**

Wert dat die here niet
en tîmerde dat huys.
tovergeues hebū sie gearbet
dier tîmerden. **W**ert dat
die here niet en huede die
stad. om niet wact hie die
sie huedt. **O**nnutte is v
opstaen voer dat licht. staet
op nae den dat ghy neder sit
tet. ghy die eter dat broet des
rouwen. **W**an die here ghe
uet den slaep syne gemynde
siet dat erue des heren. des soen
loen vrucht des bukes. **A**ls

die pyle yn des machtigē hāt.
 also syn die sone der gheue
 die wtgeslagen syn. **S**a
 lich is die man die van den
 syn begerte vervult heuet.
 hie en sal niet confuys wer
 den als hie synen vianden
 to spreken sal yn der poertē.

Glorie si. **H**ist was. **ps**

Loue iherusalem den
 heren loue syon dyne
 god. **W**ant hie heuet to
 gheveest die cloete dyne
 poerten. hie heuet gebene
 diet dynen soenen yn dy.

Die vrede gesat heuet dy

nen eenden ende van vettich
eit des weites lader hie dy.

Die wt sendet syn sprake
der eerden. snellike lopet sy
rede.

Die den snee geuet
als wolle. ende den neuel stou
et als asche.

Hie sendet
syn cristal als een stucke
broets. wie mach hem ont
houden voer den aensichte
synre kelden.

Hie sal wt
senden syn wort ende sal sie
smelten. blasen sal syn gheest
ende die watere sullen vloy
en.

Hie kundicht sy wort
iacob. syne gerechtheiden

syn gerechten israhel. **A**l
dus en heuet hie niet ghe
daen allen geslechte. ende sy
gerichte en heuet hie hem
niet gheapenbaert. **G**lo

rie si. **A**lt was. **ic. antike**

Helige moder en mānes
onkundich gloriose coninc
yne der werlc bidt voer os
den heren. **Capittel**

In allen dyngen heb ic
ruste gesocht. en yn des
heren erue sal ic wonē. doe
geboet ende segede my die
schepper alre dyngen. ende
die my soep. die rustede yn

mynre wonigen. Gode seg wi
danc. **Kūs.** **A** lre lieueste
maget cristi wercker der do
geden. brenc hulpe den onge
ualligen. help vrouwe den
die altoes tot dy roepē. Glo
rie sy den vader en den soen
ende den heligen gheest. **h**elp
vrouwe den die altoes tot dy
G he ymnus **Aue** roepen.
gruet listu sterne des
meers. hoghe godes moder
ende altoes maghet salighe
hemelsche poerte. **O** u na
mes dat aue van gabriels
monde. veste ons yn vreden

52
die den name eua onkierts.

Outbynd die bande des
schuldigen. breuc voert dat
licht den blynden. dryf en wech
onse quade. eysche ons al guet.

Bewise dattu bist een mo
der. hie neem vermids dy on
se gebet. die om ons dy kyf
welen wolde. **S**onderlige
maget onder allen sachtmo
dich. make ons van allen
schulden ontbonden. sacht
modich ende kuyfch. **O**er
leue een puer leuen. make
den wech seker op dat wy
ihesu siende altoes mit dy

verbliden. **L**of sy gode den
vader den ouersten xpo. wer
dicheit den helighen gheest
eere. driuoldich ende eenich. **A**
men. **vers** **S**idt voer ons
helige godes moder. Dar wi
werdich werden der gelofnis
sen cristi. **Magnificat**

Myn siele mach groet
den heren. **E**nde my
gheest heuet hem hoghe v
rouwet yn god myn heil.

Mant hie heft aengelien
die oetmoedicheit synre dia
nen liet dair van sullen my
salich heiten alle gebuertē.

Want hie heuet my groe
te dynghe ghedaen die mach
tich is. ende syn helige nae
me. **O**ude syne varuher
nichheit is van geslechte tot
geslechte den die hem ontsie.

Hie heuet macht gedaen
yn synen armen. hie heuet
versthoiet die houerdigen vā
gedaenke syns herten. **H**ie
heuet afgesat die machtige
van den stoele. ende hie heuet
gehoghet die oetmoedige.

Die hongeringe heuet hie
vervult mit guede. ende die
riken liet hie ydel. **H**ie he

uet ontfangen israhel syn
kynut hem gedachte sye bar
herticheit. **A**ls hie gespra
ken heuet tot onsen vader a
braham ende syne geslechte
van begyne. **Glorie. antiff.**

Helige maria com to hul
pe den ongenalligen helpde
deinumodigen. sterke die crac
ken. bid voor dat ghemeyne
volc. sette dy voor die derck
scap. spreck voor dat ynighe
wiflike kune. here verhoer
my gebet. En my roepē com.

Verlene ons **Collet.**
here god dynē dienres

des bidde wi dy dat wy ver
 bliden van gesuntheit siele
 ende lues. ende dat wi ouer
 mids gloriofer bede der sali
 ger marien moete werden
 verloest van deser tegewor
 diger droefnisse en ghebru
 ken eweliker blytscap. **O**
 mids onsen heren ihesum
 xpm dynen soen. die mit dy
 leuet ende regniert yn ewich
 eit des heligen gheestes een
 god yn ewicheit. **Ame.** **B**ene
 die wy den heren. **G**ode seg wi
 danc. **A**lle gelouige siele moe
 ten rusten yn vreden. **A**men.

E Compleet

B

kier ons god onse
heilgeuer. en af
kier dyn toern va

ous. **G**od wilt dencke yn
my hulpe. Here to my tehel
pen haeste. **G**lorie. **A**lt.

Ghedenke here da **ps**
uids. ende al syre sacht
modicheit. **A**ls hie swoer

den heren een geloefte louede
hie iacobs gode. **O**f ic yn
gae ynt tabernakel myns

huses. of dym ic op dat bed
de dat onder my gespreit is.
Of gheue ic claep myne

oghen. en myne ogebraede
 vakinge. **U**nde myne wa
 gen ruste hent ic vynde den
 heren een stede. een taberna
 kel iacobs gode. **S**iet dese
 stad ende tabernakel hoerde
 wy yn effrata. wy vonden sie
 yn den velde des waldes. **W**y
 sullen yu gaen yn syn taber
 nakel. wy sullen aenbeden
 yn die stede dair syn voet
 stoenden. **S**tant op here
 yn dyn rulle. du ende die ar
 ke dynre helicheit. **O**yne
 priesterre moeten aengedaē
 werden mit gerechticheit.

ende dyne heligē moetē hoe
ge verwouwe. **O**m dauid
dijnē knecht en kier niet af
dat aensichte dyns cristi.

Die here heuet dauid ghe
sworen die waarheit ende en
sals niet achterlatē. vander
vrucht dyns bukes sal ic set
ten op dynē stoel. **I**st dat
dijn kyndere halden mit my
my verbont. en my getige
dese die ic hem leren sal. **O**n
oer sone sullen hent yn ewi
cheit sitten op dynen stoel.

Want die here heuet syon
wtuercoren. hie heue sie ver

coren hem tot eenre wonige.

Oyt is my ruste yn ewich
 eit der ewicheit. hjr wil ic
 wonen want ic heb sie wt
 uercoren. **S**ine weduen sal
 ic benediende benedien. syn
 armen sal ic saden vā broe
 de. **S**ine priestere sal ic de
 den mit heil ende syne helige
 moeten hoge vrolic syn mit
 hoger vrolicheit. **O**air sal
 ic voortbrengen dat hoerne
 dauids. ic heb bereit een lā
 terne myne cristo. **S**ine
 viande sal ic confusie aen
 trecken. mer op hem sal vlooi

en myne helicheit. **G**lorie.

Siet wo guet en **ps**
vrolick is to wonen
brodere yn een. **A**ls salue
yn den houede die neder vloiet
et yn den baert. yn aarons
bart. **D**ie neder vloiet yn
den soem syns cleedes. als die
douwe des berges hermon
die nedercomt yn den berch
van syon. **M**ant dair sant
die here die benedictie ende
leuen hent yn ewicheit.

Glorie. **A**lt. **E**te mit

Siet nu benediet den
heren alle knechte

des heren. **G**hi die staet
vut huys des heren yn den bre
den yngange des huses oles
godes.

In den nachte boert
op v hande yn die helige en
benediet den heren. **D**ie he
moet dy gebenedien wt
spon die hemel ende eerde ge
maet heuet.

Glorie. **A**lt. **A**

Mit vrolicheit laet ons be
gaen die gehoednisse der
alre salichster wiferē ma
rien op dat sie voor ons bid
de den heren. **ymnus**

Doerschnich opē wort
die poerte xpi ver

vult mit volre gracen die
coninc gaer doer. en sie blift
gedloeten als sie was van
beghine. **E**en manier van
hogen lichte is wt der maget
salen gecomen. dat is der he
liger kerken brudegom. ver
lofer schepper en gigant.

Criste du bist dyure mo
der eere ende blytscap. ende
alre gelouiger ongemeten
hape. vermids dyure pyne
dranc versmelte onse sunde.

Glorie sy gode den vader en
synen eenigen soen mit den
heligen gheest nu en yn ee

wicheiden. Amen. **Capittel**

Alle kneel en balseme
geuende suete goer. al
so ghaf ic roke der sueticheit.
Gode seg wy danck. **verlikel**
Nae den dattu kynt wōnes
bleuestu maghet onbevleect.
Godes moder bid voor ons.

Du laet here **Nūc dimitt.**
Dyne knecht. nae dy
nen worden yn vreden. **W**at
myu oghen hebū gesien dy
nen heilgener. **D**eustu be
reit heues voor dat aensich
te alre volke. **E**en licht
dat is tot eenre opēbarīge

der heidenē ende tot glorien
dys volcs van israhel. **G**

lorie. **A**lt was. **Antiffen**

My glorificieren dy helige
godes moder dair cristus vā
geboren wort. **m**ack gesunt
alle die dy glorificiere. **H**ere
ontfarme dy onser. **C**riste ont
farme dy onser. **H**ere ont
farme dy onser. **V**ader onse.
Ende en ynleide ons niet in
becoringe. **M**er vloes ons vā
quadē. **A**men. **v**ersuk. **M**ack
my werdich dy te lauē gehe
liche maget. **E**nde ghif my
cracht weder dyn viande.

Here wilt ver **Collett.**

geten die verflumenis
sedynre diene. op dat wi die
dy ouermids onsen werke
niet behagen en moegen.
ouermids bede der moder d'ys
soens onses godes salich w'
den. Die mit dy leuet en reg
niert yn eenicheit des heli
gen gheestes een god yn ee
wichheit. Amen. **Benedie wy**
den heren. Gode seg wi dan.
Alle gelouige sielen moete
ruesten yn vreden. Amē. Sal

Ohegruet siltu co **ue re.**
nīcyune der barmh'

ticheit des leuens sueticheit
ende onse haepe. **S**egruct sic
tu. **W**y ellendige euen kynde
roepen tot dy. Drouende ende
schreiende suchten wy tot dy
yn desen schreyliken dale. **E**n
onse voersprekerste. Kier tot
ons dyne barmhertighe o
ghen. ende tone ons nae de
sen ellendigen leue ihesum
die gebenedide vrucht dyns
bukes. **O** guedertieren. **O**
goddienstich. **O** suete maria.
In al onser bedrofnisse
ende anxt. **C**om ons te hul
pen alre goddienstichste

60
maget maria. *Collet*

Here ihesu xpe die alre
glorioseste maget
maria die bid voor ons nu
ende yn der stont onses dodes
to dynre guedertireheit. wel
kers alre helichste siele yn
der tijt dynre pynen en d'ys
bitteren doets dat swert des
rouwen doerginc. Die leues
ende regniers yn ewicheit
der ewicheit. Amen. *vers*

Die milde maget maria
moet ons gebenedien mit
horen lieuen kynde. Amen.

[Faint, illegible text in a Gothic script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Des
T
Co
Imp
hae
C
wend
mell
die d
O
ster e

Des heligē gheestes getide

Here du salt op
doen my lippē
ende my mōt
sal vortkundi
gen dyn lof.

God wilt dencken yn myn
hulpe. **H**ere to my te helpen
haeste. **G**lorie. **A**lt. **ymn**

Qoem schepper gheest
vande dynre dienre yn
wendicheit vervulle mit he
melscher graciē die herten
die du gheschapen heues.

Du bist genoemt een troe
ster ende een gaue des alren

hoedysten godes. een leuende
fonteyn. een vuer. een godli
ke myne. ende een gheestlike
saluinge. **D**u souenuol
dich yngauen. Du vpynger der
rechtterhāt godes. Du makes
ghesaeliken die kelen rike
mit des vaders vourgeloue
te redene. **O**utstecke dat
licht yn die synne. ynghuete
die myne yn die herten. ende
veste die crancheit onses li
chams ewelic mit crachte.
Verdrif veer den viant
ende ghif to handes vrede. yn
den dattu ons aldus voergaē

te leides. soe verminde wy alle
 scadelic quaet. **G**hyf dat wy
 verminde dy moeten wetē den
 vader ende kennen den soen
 ende alle tyt gelouē dattu
 bist gheest beide vaders en
 soens. **I** of si den vader
 mit den soene to gader mitte
 heligen gheest. ende ons moet
 die soen senden aen name ga
 uen des heligen gheestes. **A**
 mē. **an** Com helige gheest.
Salich is die man **is**
 die niet af en ghinc
 yn den raet der gheenre die
 van gode gekiert syn ende

niet en stont yn den weghe
der sunderē ende niet en sat
yn den stole der steruingen.

Mer yn die ewe des herē
syn wille. en yn syn ewesal
hie dencken dach ende nacht.

Onde sal wesen als een holt
dat geplant ys by den neder
lopenden water dat sy vrucht
geuen sal yn synre tyt. **O**n
de syn blat en sal niet af
vallen. ende alle dyngē die
hie doet sullen wal geluckē.

Alsoe niet van gode af
gekiert alsoe niet. mer als
een gestubbe dat die wynt

werpet van den aensichte der eerden.

Hyr om en sullen die van gode afgekieert syn niet weder opstaen ynt ghe- richte. noch die sundere ynde raet der rechtuerdige.

Mant die here heuet bekant den wech der rechtuerdigen. ende der afgekieerder wech sal vergaen.

Gloue. **A**llt.

Oem helige gheest **ant** vervulle die herten der geenre die yu dy trouweliken ge- louen. ende ontfeuc yu oen dat vuer dyure mynen du die die heidene yu alre tongen

menichuoldicheit vergadert
heues yu eenicheit des gelo
uē. Louet blidlike den heren
Louet blidlike den herē. Here
ontfarme dy. **Vader onse. ic.**
Ende en yuleide ons niet yu
becoringen. Mer verloes ons
van quaden. Amen. Verlikel
wtflende here dyne gheest
ende sie sullen werden gesca
pen. Ende du salt vernieu dat
aensichte der eerden. **Benedicō**
Ghebenedyt sy die here
god van israhel. wāt
hie syn volc geuandert ende
verloest heuet. **U**nde hie

heuet ons op gericht de hoer
ne der salicheit yn dauid synus
kynts geslechte. **A**ls hie ge
spraken heuet wt monde syre
heliger propheten die van be
gine der werlt ghewest hebbe

Heil van onsen vianden. en
van al der gheenre hande die
ons haten. **O**m te doen bar
herticheit mit onsen vaderen
ende te gedenken synre helig
gelofnis. **D**en eet den hie
swoer tot abraham onsen va
der. dat hie ons hem seluen ghe
uen wolde. **O**p dat wy son
der anxt verloest vande han

den handen onser viande. hem
dienen. **I**n heilicheit en yn
rechtuerdicheit. voer hem al
onse dage. **U**nde du kynt
du bist een profete des ouerste
geheiten. wantu salt voer
gaen voer dat aensichte des
heren to bereiden syne wege.
Go geuen wilheit des heils
synen volke. yn vergifnisse
hoere sunden. **M**itten byn
nesten der barmherticheit
onles godes dair mede heuet
ons geuander die wt de hoegē
op gegaen is. **L**ulichte o here
den die sitten yn duesternisse

ende yn scheme des dodes to lei
den onse voete yn den wech des
vreden. **G**lorie. **A**llt. **ant**

Goem heilighe gheest ver
vulle die herten der gheentre
die yn dy trouwelike gelouē
ende outfenc yn oen dat vuer
dyne mynen du die die heide
ne yn alre tonge menichuol
dicheit vergadert heues yn ee
nichteit des gelouen. **L**ouet bli
delike den heren **L**ouet blideli
ke den heren. **H**ere verhoer my
gebet. en my wepē come to dy.

God die die hertē **C**ollect
der gelouiger mit ynlich

tene des heligen gheestes heues
geleert wy bidden dy verlene
ons yn den seluen gheeste ge
rechte dyngte te smaken ende
altoes van synen troeste te
verbliden. **Q**uermids ihesu
xpm dynen soen die mitti le
uet ende requiert yn eenicheit
des heligen gheestes een god yn
ewicheit. **A**men. **B**enedie wy
den heren. **G**ode secge wy danck
alle gelouige sielen moetē vrie
sten yn vreden. **A**mē. **Die prime**

God wilt denckē yn
myn hulpe. **H**ere to
my te helpē haeste.

66
Glorie sy. **A**lt was. **ymn**

Ooem schepper gheest vā
de dyure diene yuuen
dicheit vervulle mit hemelster
gracien die herten die du ghe
scapen heues. **O**u bist ghe
noemt een troester ende een ga
ue des alren hoethesten godes
een leuende fonteyn. een vuer
een godlike myne ende eene
gheestelike saluinge. **O**u se
uenuldich yugauen. du vinger
der rechterhant godes du makes
gesaetliken die kelen rike mit
des vaders voergelouede redene.

Oursteke dat licht yu die syn

ne. yughete die wyne yn die
herten ende veste die cranchei
den onses lichams ewelic mit
crachte. **V**erdyf veer den
viant ende ghif to handes we
te yn dien dattu ons aldus voir
gaende leides so vermidde wy al
le scadelic quaet. **G**hif dat
wy vermidde dy moete weten
den vader ende kennē den soen
ende alle tyt gelouē dattu bist
gheest beide vaders en soens.
Lof sy den vader mitten soe
ne to gader mitten heligen
gheest. ende ons moet die so
ne senden aen naeme gauen

67
des heligen gheestes. Amen.

an Coem helige gheest. **ps**

Here wie sal wouen yn
dynen tabernakel. of
wie sal rusten yn dynē heligē
bergen. **D**ie sonder vleckē
yn gaet. ende werct die gerech
ticheit. **D**ie sprekēt die waar
heit yn synen herten. en̄ gheen
drogene en dede yn synre tōgen.

Die gheen quaet ghedaen
en heuet synen naesten. ende
die niet en heuet laster aenge
naemē tegen synen euen mē
schen. **G**oniete is die boese
geworden yn synen aensichte

mer hie verhoget dairliken die
die den heren ontfruchten. **D**ie
swert synen euen menschen
ende niet en bedrieget. die syn
ghelt niet en gaf to woker. en
die gheen gauen ontfangē en
heuet ouer die onsculdigen.

O ee dese dyngge doet die en
sal niet beweget werden ewe
lic. **G**lorie. **A** Ist was. **an.**

O oem heughe gheest v'wulle
die herten der gheente die yn dy
rouweliken gelouen en ontfet
yn oen dat vuer dynre mynen
du die die heidene yn alre tōgen
menichuoldicheit vergadert

heues yn enicheit des gelouen.

Louet blidelike den here. louet

blidelike den heren. **H**ere otfar

me dy. **C**riste outfarme dy. **H**ere

outfarme dy. **V**ader onse. **E**nde

eu leide ons niet yn bekoringe.

Ner verloes ons van quade. **A**

Ulikel wtfende here dynē geest

ende sie sullen werde geschapē

Ende du salt vernieu dat aensich

te der eerden. **H**ere verhoer my

gebet. **E**nde my roepē come to dy.

By ons sy die cracht **Collett**

des heligen gheestes des

bid wy dy here die onse herten

stardliken reinige en beschirme

voer al dat ons tegen is **By**
onsen heren ihu xpm dynen
soen die mit dy leuet ende reg-
niert yn eenicheit des heiligen
gheestes een god yn ewicheit.
Amen. Benedie wy den heren.
Gode segge wy danck. Alle gelo-
uige sielen moetē ruelsten yn
weden. Amen. To terten tyt

God wilt denckē yn
mij hulpe. **H**ere to
my te helpē haeste.

Glorie sy. **A**lst was **ym**

Oem schepper gheest **us**
vande dynre dienre yn
wendicheit. vervulle mit he

69
melscher gracen die herten
die du gheschapen heues.

Du bist gendemt een troest
ter ende een gaue des alre hoech
sten godes een leuende fonteyn
een vuer een godlike myne en
een gheestelike saluige. **D**u
seuennoldich yngauen du wy
ger der rechterhant godes. Du
makes gesaetliken die kelen
rike mit des vaders vougelo
uede redene. **O**ntstecke dat
licht yn die synne ynghete
die myne yn die herten ende
veste die crancheiden onses
lichams ewelic mit crachte.

Verdriuf verre den viant
ende ghif to handes vrede yn
den dattu ons aldus voergaen
te leides so vermide wy alle sca-
delic quaet. **G**hif dat wy
vermits dy moeten weten
den vader ende kennen den
soen ende alle tijt ghelouen
dattu bist gheest beide vaders
ende soens. **I** of si den va-
der mit den soen to gader mit
den heilige gheest en ons moet
die soene senden aen name ga-
uen des heiligen gheestes amen.

God yn dynen **Psalm**
namen beholt my en

verlofse my yn dyne cracht.

God verhoer my bede. ver
nym mit dyuen oren die
worde myns mondes.

Wat
die vreemden syn bynen op
gestaen tegen my. ende die
starken hebun gesocht myn
siele. ende en hebben gode ni
et voorgesat voer oer aen
sichte.

Siet god sal my
helpen ende die here is een
ontfanger myne sielen.

Hf
kier die quade dyngge myne
vianden ende yn dyne waar
heit versio die sie.

Willich
liken sal ic dy offeren ende

sal here belien dynen name
wat hie guet is. **W**ant
van alre bedruckenissen he
uestu my verloest. ende op
myn mande versmade myn
oghe. **G**lorie. **A**lt. **antiff**
Oem heilighe gheest ver
vulle die herten der gheenre
die yn dy trouwelike gelouē
ende ontfenc yn oen dat vuer
dyncre mynen du die die heide
ne yn alre tongen menichuol
dicheit vergadert heues yn
enicheit des gelouen. **L**oest
blidelike den heren. **L**oest bli
delike den heren. **H**ere otfar

71
me dy. Criste ontferme dy. **He**
ontferme dy. **Vader** onse. Ende
en leide ons niet yn bekoringe.
Mer verloes ons van quade.
amen. **Vsickl'** God schepe yn
my een reyn herte. Ende den
rechten gheest vernie yn my
ne yuwendicheit. **Here** vhoer
myn ghebet. Ende my roepē
come to dy. **Collet**

Here des heiligen gheestes
yngheeringe reynighe
onse herten. ende mit yuliker
besprengigen syns douwes
make ons vruchtber. **Vnids**
onsen heren ihu xpm dyne

soen die mit dy leuet ende reg-
niert yn enicheit des heligen
gheestes een god yn ewicheit.
Amen. Benedie wy den heren.
Gode secge wy danc. Alle gelo-
uige sielen moeten ruesten
yn vreden. Amen. *Die sexte*

God wilt dencken yn my
hulpe. Here to my te
helpen haeste. **G**lo-
rie si den vad. **A**lt was. *ps*

Oem schepper gheest vā
de dyure diene ynwen-
dicheit. vervulle mit hemelster
gracen die herten die du ghe-
scapen heues. **D**u bist ge-

noemt een troester ende een ga
ue des alren hoechsten godes.
een leuende fonteyn een vuer
een godlike myne ende een gee
stelike saluinge. **D**u seue
voldich yngauen. Du vynger
der rechterhant godes du ma
kes gesaetliken die kelen rike
mit des vaders voergelouede
redene. **O**ntstecke dat licht
yn die synne. ynghiete die my
ne yn die herten ende veste die
crancheiden onf lichaens ewelic
mit crachte. **V**erdrif verre
den viant en ghif to handes
wede yn den dattu ons aldus

vorigande leides so vermide
wy alle scadelic quaet. **G**if
dat wy vermids dy moeten
kēnen den vader en bekēnen
den soen ende alle tijt gelouē
dattu bist gheest beide vaders
ende soens. **L**of sy den va
der mit den soene to gader mit
den heligen gheest. ende ons
moet die soen senden aen na
me gauē des heligē gheestes
God yn my **ps** amen.
hulpe dencke heret o
my te helpen haeste. **D**ie
moeten werden confuys en
beauxtet. die myne siele sue

ken. **S**ie moeten werden
van gekiert. ende schamen
hem die my quaet willen.

Sie moeten to handes wer
den van gekiert schamende.

die my seggen euge euge. **S**ie
moeten sich hoechliken ver
wouwen ende verbliden yn di
alle die dy sueken ende die sec
gen altoes werde die he' groet
liken verhoget ende die lief
hebn dynen heilgeuer. **W**at

ic noetdrustich ende arm byn
god help my. **M**yn hulper

ende myn verloser bistu here

en traghe niet. **G**lorie si.

Ooem heilighe gheest ver
vulle die herten der gheenre
die yn dy trouwelike gelouē
ende ontferc yn oen dat ouer
dyne mynen du die die hei
dene yn alre tongen menich
uoldicheit vergadert heues
yn eenicheit des gelouē. **Loet**
blidlike den heren. Loet bli
delike den heren. Here ontfer
me dy. Criste ontferme dy. He
ontferme dy. Vader onse. Gā
en leide ons niet yn bekoūge.
Mer verloes ons vā quade. aⁿ
vlikel En werp my niet vā
dynen aensichte. Ende dynē

heligen gheest en nym niet
van my. Here verhoer myn
ghebet. Ende my roepē come

Berne mit **Collet** to di.
vuer des heligē gees-
tes onse niereu en onse her-
ten op dat wy verdienen dy
to dienen mit eenen kuschē
herten ende mit eenen reinē
licham. By onsen herē ihu
xp̄m dynen soen die mit di
leuet ende reguiert yn enich-
eit des heligen gheestes een
god yn ewicheit. Amē. Bene-
die wy den heren. Gode sege
wi danck. Alle gelouige sielē

moete ruelten yn vreden. Amē.

God wilt **To noen tijt**
dencken yn my hulpe
Here to my te helpen
haeste. **Glorie. H. Ist. ymn?**

Aoem Schepper gheest
vande dyuce diene yn
wendicheit. vervulle mit he-
melscher graen die herten
die du geschapen heuest. **Du**
bist genoemt een troester en
een gaue des alren hoechsten
godes. een leuende fonteyn. een
mier. een godlike myne. en een
gheestlike saluinge. **Du** se-
uen noldich yn gauen du vy

ger der rechterhant godes du
 makes gesaetliken die kelen
 rike mit des vaders voergelo
 uede redene. **U**itsteke dat
 licht yn die synne yn ghiete die
 myne yn die herten en velle
 die crancheiden onses licha
 ewelic mit crachte. **V**erdruif
 verre den viant. ende ghif to
 handes vrede yn den dattu os
 aldus voirgaude leides so ver
 mide wy alle scadelic quaet.
Ghif dat wy vermids dy
 moeten weten den vader ende
 kenē den soen en alle tyt ge
 louen dattu bist gheest beide

vaders ende soens. **I** of s den
vader mit den soene to gader
mitten heligen gheest. en̄ ons
moet die soen seuden aen name
gauen des heligen gheestes.

S yn funda **psalm** amē.
mēte yn den heligen ber
gen die here heuet lief die por
ten van syon bouen al die ta
bernakele iacobs. **H**oghe
verclaerde dinge syn van dy ge
seget stad godes. **I**c sal ge
denken raabs en̄ babiloens
die my bekēnen. **S**iet die
wremde geboren ende tirus en̄
dat moeruolc waren dair. **O**f

niet en sal seggen syon een mē
sche ende een mensche is gebo
ren yn oer ende die alre ouer
ste heuet sie gestichtet. **D**ie
here salt vertellen yn den scrif
turen der luden ende der vor
sten die yn oer ghewest hebu.

Als der gheene die sich ver
mouwen also is alre wonia
gen yn di. **G**lorie. **A. Ist. a.**

Oem heilighe gheest vervul
le die herten der gheene die
yn dy trouweliken gelouen
ende outfenc yn oen dat vuer
dyne mynen du die die hei
dene yn alre tongen mēnich

voldicheit vergadert heues
yn enicheit des gelouē. Louet
blidelike den heren. Louet bli
delike den heren. Here ontfar
me dy. Criste ontfarme dy. He
re ontfarme dy. Vader onse.
Ende en leide ons niet yn be
toringe. Mer verloes ons van
quade. **verlikt** Ghif my weder
die vroude dyns heilgeners.
Ende mit den vorsteliken gheef
te gestadige my. Here verhoer
mij gebet. Ende mij roepē come
God den **Collett** to dy.
een yegelic herte opē
bair is ende den alle wille sy

ect. ende den gheen hemelick
 dyne verholen en is. verlich
 te ouermids ynghetige des
 heligen gheestes onse gedanc
 ken ende onse herten op dat
 wy werdich werden dy volco
 melike lief to hebn en werde
 liken te louen. **O**uermids onse
 heren ihu xpm dynen soen die
 mit dy leuet en regniert yn ee
 nicheit des heligen gheestes
 een god yn ewicheit. **A**me. **B**e
 nedie wi den heren. **G**ode secge
 wi danc. **A**lle gelouige sielen
 moeten ruesten yn vrede. **A**
Amen. **To vespertyt** →

God wilt dencken yn
myn hulpe. Here to
my te helpē haeste.

Glorie si. **A**lst was. **ymu**⁹

Goem schepper gheest vā
de dyure dieure yuwen
dicheit. vervulle mit hemel
scher graciē die hertē die du
geschapen heues. **D**u bist
genoemt een troester en een
gaue des alre hoechsten godes
een leuende fonteyn een vuer
een godlike myne ende een gee
stelijke saluinge. **D**u seue
voldich yngauen du vynger
der rechterhant godes du ma

kes gesaetliken die kelen rike
 mit des vaders voergelouede
 vedene. **O**ntsteke dat licht
 yn die synne. yughete die my
 ne yn die herten ende veste die
 crancheiden onses lichams e
 welic mit crachte. **V**erdriuf
 verre den viant ende ghif to ha
 des vrede yn den dattu ons al
 dus voergaende leides so ver
 mide wy al scadelic quaet.
Ghif dat wy vermids dy
 moeten weten den vader ende
 kenne den soen en alle tyt ge
 louen dattu bist gheest beide
 vaders ende soens. **L**of si

den vader mit den soene to gader
mit den heligen gheest. en̄ ons
moet die soen senden aen nae
me gauen des heligen geestes
Amen. **an̄** Coem helige geest.

Salich syn sie alle die **p̄**
den heren ontfruchte
ende die wanderen yn syne we
ge. **W**antu den arbeit dyn
re hande salt eten salich bish
ende wal sal dy wesen. **O**p
wif sal wesen als een ouer
vloeiende wynranc yn den sy
den dyns huses. **O**yne so
ne sullen wesen als yongespru
ten der olbome al om en̄ om

74
dyure tafelen. **S**iet aldus
sal werden gebenediet die mē
sche die den heren ontfruchtet.

Die here wt syon gebenedie
di ende du moetes sien die gue
de van iherusalē alle die dage
dys leuens.

Vnde moetes
sien die sone dyure sone vrede
sy op israhel. **G**lorie sy. ꝛc

Allt was. **Antif.** **C**oem he
lighe gheest vervulle die her
ten der gheenre die yn dy trou
welken gelouen en ontferc
yn oen dat ouer dyure mynē
du die die heidene yn alre tō
gen mēnichuoldicheit verga

tert heues yn enicheit des ge
loue. Louet blidelike den he
ren. Louet blidelike den herē.

Myne siele ma **M**agt
ket groet den heren.

Unde myn gheest heuet
hem hoghe veruouwet
yn god myn heil. **W**ant

hie heuet aengelien die oet
moedicheit synre diernē.
siet dair van sullen my sa
lich heiten alle gebuertē.

Want hie heuet my grote
dyngge gedaen die machtich
is ende syn helige naeme.

Unde syne barmhertich

80
eit is van geslechte tot ghe
slechten den die hem ontsien.

Hie heuet macht ghedaen
yn synen armen. hie heuet
verstroiet die houerdigen
van gedanken syns herten.

Hie heuet afgesat die
machtigen van den stole en
hie heuet verhoget die oet
modigen. **D**ie hongeri
gen heuet hie vervult mit
guede ende die riken liet hie
ydel. **H**ie heuet ontfangē
israhel syn kynt. hem ghe
dachte synre barmherticheit.

Als hie gesprakē heuet

tot onsen vader abraham en
syne geslechten vā begynne.
Glorie. A. Ist. an. O oem
helige gheest vervulle die her-
ten der gheeuere die yn dy trou-
weliken gelouē ende ontferc
yn oen dat vuer dyure mynē
du die die heidene yn alre tō-
gen mēichuoldicheit verga-
dert heues yn enicheit des gelo-
uen. louet blidelike den heren.
louet blidelike den herē. Here
ontfarme dy. Criste ontfarme
dy. Here ontfarme dy. Wader
onse. Ende en leide ons niet yn
bekoringe. Mer vloest ons vā

quade. Amen. **V**likel wtseude
 here dynē gheest ende sie sullen
 werden geschapen. Ende du salt
 vernien dat aensichte der eerde.
 Here verhoer my gebet. Ende
 my roepen come to dy. **Collect**

God die die herten der ge
 louiger mit ynlichtene
 des heligen gheestes heues ge
 leert verlene ons yn den seluē
 gheeste gerechte dyngge te ma
 ken ende altoes van synē troel
 te te verbliden. **Q**uermids den
 seluē heren ihu xpm dynen
 soen die mit dy leuet ende reg
 niert yn enicheit des heligē

gheestes een god yn ewicheit
Amen. Benedie wy den heren.
Gode sege wy danc. Alle gelo-
uige sielen moete ruesten yn
vreden. Amen. **Die cōpleet**

Bekier ons god onse
heilgeuer en afkier
dyne toerne vā ons.

God wilt denken yn myn
hulpe. **H**e to my te helpē hel-
pen haeste. **G**lorie. **A**llt.

Oem schepper gheest
vande dyne dienre yn
wendicheit: vervulle mit he-
melscher gracen die herten
die du geschapen heues. **D**u

82
bist genoemt een troester en
een gaue des alren hoethesten
godes. een leuende fonteyne.
een vuer een godlike mynne
ende een geestlike saluige. **D**u
seuenoldich yugauen du vin
ger der rechterhant godes du
makes gesaetliken die kelen
rike mit des vaders voergeio
uede vedene. **O** utstecke dat
licht yn die synne yughete
die mynne yn die herten ende
veste die crancheiden onses
lichams ewelic mit crachte.
Verdriue verre den viant
ende ghif to handes vrede yn

den dattu ons aldus voergaede
leides so vermide wy alle scade
lic quaet. **G**hyf dat wi ver
mids dy moeten weten den va
der ende kennē den soen ende
alle tyt gelouē dattu bist
gheest beide vaders en soen.

Lof sy den vader mit dē
soen to gader mit den heligē
gheest. ende ons moet die
soen seuden aen naem gaue
des heugen gheestes. **Ame. ps**

Van mynre roget heb
sie my dicwile roge
uochten. also spreke nu Isra
hel. **V**an mynre roghet

hebu sie my dicwile wtgeuoch
ten ende sie en mochte my niet.

Op mynē rugge tūmerden
die sunderen sie verlengede hoer
boesheit.

Oie rechte here
sal die necke der sundere te sui
den confus moeten sie wer
den ende kieren moeten sie

achterwart alle die syō heb
ben gehatet.

Sie moete
worden als der decker hoy dat
eerment mit verduret is

Van welken syne hant
niet vervullet en heuet diet
meien sal noch synen schoet
die die hant vol vergaderē

Sal. **O**nde sie en segeden
niet die dair voirgengen die
benedictie des heren sy op v
wy benedien v yn den naem
des heren. **G**lorie. **A**llt.
Oem helige gheest **ant**
vervulle die herten der geen
re die yn dy trouwelike ge
louen ende ontfeuc yn oen
dat vuer dynre liefden du de
die heidene yn alre tongen
menichuoldichheit vergadert
heues yn enicheit des gelouē
Louet blidelike den heren. **lo**
uet blidelike den here. **Ant**

Du laet here dynen **ant**.

knecht nae dynen worden
 yn vreden. **W**ant myne o
 gen hebbe gesien dynē heilge
 uer. **O**enstu bereit heues
 voer dat aensichte alre volke.
Een licht dat is tot eenre
 apenbarige der heidene ende
 tot glorien dyns volcs van
 israhel. **G**lorie. **A**llt. **añ.**
Oem helige gheest ver
 vulle die herten der gheenre
 die yn dy trouweliken gelo
 uen ende outfenc yn oen dat
 vner dynre liefden du die die
 heidene yn alre tonge menich
 uoldicheit vergadert heues

yn enicheit des gelouē. Louet
blidelike den heren. Louet bli
delike den heren. Here ontfar
me dy. Criste ontfarme dy. He
ontfarme dy. Vader onse. En
en leide ons niet yn bekouge
Ner verloes ons vā quade.
amē. vlikt wtsende here dy
uen gheest ende sie sullē wer
den ghelchapeu. Ende du salt
vernien dat aensicht der eer
den. Here verhoer my ghebet.
Ende myn roepen come to dy.
Here wy bidden **Collect**
dy dat ons by moet
syn die cracht des helighen

85
gheestes die onse herte suet
lic reinige ende beschirme
voor al dat ons tegen is. **O**n
mids onsen heren ihu xpi
dynen soen die mit dy leuet
ende regniert yn eenicheit
des heligen gheestes een god
ewelic sonder eente. **A**men.
Benedie wy den heren. **G**ode sec
ge wy danc. **A**lle gelouige sie
len moeten ruelken yn vre
den. **A**men.

Des heligē cruces ghetide.

Here ihu xpe wy aenbe
den dy wantu oūmids
dynē heligen cruce die werlt
verloest heuest. Outfarme
dy onser die gepassyt bist
om ons. **To metten tijt**

Here du salt
op doen my
lippen ende
my mont
sal voortku
digen dy

lof. **G**od wilt dencken yn
myn hulpe. Here to my te hel
pen haeste. **G**lorie. **A**llt.

86
Comet laet ons **Inuitat**
christū geuangen gegeifelt be
spot ende gearuct aenbeden.

Comet laet ons **venite**
seer vermouwen ten
heren. laet ons iubiliere go
de onsen heilgeuer. syn aen
sicht laet ons te voren begri
pen mit beliene ende laet os
mit psalmen tot hem volher
telike blijfscap hebū ten here.
Comet laet ons den gearueste
aenbeden. **W**ant god is
groet here ende groet conūt
op alle die ghene die godlic
syn. want die here en verdu

uet niet syn volc. want yn sy
nen handen syn all eenden vā
eertrick. ende hoecheit der ber
ge liet hie. Comer laet ons de
gecruesten aenbeden. **W**āt
syn is dat meer ende dat heuz
hie gemaket. ende dat droege
lant hebu syne hande geuest
comer laet ons hem aenbedē
ende laet ons voir gode neder
vallen. laet ons scheien von
den heren die ons gemacht
heuet. want hie is onse here
ende onse god. ende wi syn sy
volc ende schape syne weidē.
Comer laet ons cristū genā

87
gen gegeifelt bespot en̄ ghe
cruet aenbeden. **O**f ghy
hueden hoert syn stēme en
verhardet niet v herte. gelick
dat v vaders my vertoerendē
yn den dage der becoringē yn
der woestinen dair my v va
ders beoerden ende proueden
ende sagen myne werke. Co
met laet ons den gecruceden
aenbeden. **V**iertich iaer
was ic naest desen geslechte
ende sprac altoes dese dwelē
yn den herten ende sie en bekē
den niet myne wege ende ic
swoer hem yn minē toerne

dat sie niet en solden gaen yn
mij rueste. Comet laet ons crif
tu geuangen gegeiselt bespot
tet ende gecrucet aenbeden.

Glorie si. **A**lt was. **ic. a**

Comet laet ons den gecruelste
aenbeden. Comet laet ons
xpm geuangen gegeiselt be
spot ende gecruelst aenbeden.

In dat liden des here **ymu**
daer den menschen salich
eit yn gegeuen wort daer moet
syn onse verlosinge ende die
beschirmige ons here. **L**aet
ons dragen yn onser gedach
ten die pynne ende versmade

wisse cristi. syn doerne crone
 syn cruce. syn nagelen. syn
 speer. ende die alre helichste
 wonden die alles lonen wer
 dich syn. die galle. edic ende
 die bitterheit synus dodes. **A**
 le dese moten ons versaden en
 suetliken droncken maken
 ende moeten ons vervullen
 mit doechden ende mit glo
 rioser vruchten. **W**oefne
 dy gearueste ende bidden om
 eenen gueten doet dattu ons
 wilste to vogen den scharen
 der heligen yn den ewighen
 leuen. **G**lorie sy di here

die dair hengest aen den cruce
ende al roepende dynē gheest
opghaues ende verloseste de
verloren werlt. **L**of ende
eere si xpo vercoft ende ver
raden mit eenen teken des
vreden gepassyt ter doet sin
ter sake voert volc yn die ver
smade galge. Amen. **psalm**

Wair om grūmede dat
volc ende wair om
hebu die lude ydele dynge
gedacht. **D**ie coninge der
eerden stoudeu to gader ende
die princen vereenichde yn
een tegen den heren en tege

sinē cristū. **L**aet ons hoer
bande schoeren. ende laet ōs
hoer yuc van ons werpen.

Die yn den hemel wonet
sal sie bespotten. ende die he
sal sie veronwerden. **D**an
sal hie spreken yn syne toer
ne tot hem. ende yn synre ver
woetheit sal hie sie bedrou
uen.

Mer ic byu geset een
coninc van hem bouē syon
sinen heiligen berge predikē
te syn gebod. **D**ie here sei
de to my du bist myn soen.
huden heb ic dy gewonnen.

Sylch van my en ic sal

dy dat heidene volc gheue tot
dijn erfnisse ende die eenden
ter eerden tot dyn besittinge.

Du salt dat volc regieren yn
een yseren roede. ende du salt
sie breken als een eerden vat.

Wnde nu ghi coninge vstaet
wert gelert die dat lant oer
delt. **D**ient den heren yn
vresen ende verblijt v tot he
mit beuinge. **B**egripet
leringe op dat ghi niet en v
teruet van den rechtē wege
als die here toernich wert.

In corter tyt als syn toerne
sal bernē. salich syn sie alle

die in hem gelouē. **G**lorie.

an. **D**ie manne syn tegē
my oppelstaen sonder ontfer-
micheit ende sie en spaerden
niet my siele. ic begaf my huus
ende liet achter my erfuisse.

vlikl. Ic gaf my vtuerkoren
siele yn die hande myre vande.

Vader onse. Ende en leide ons
niet yn bekoringe. **H**er verloes
ons van quade. **A**mē. **D**at glo-

riose liden cristi moet ons brē-
gen tot der blyscap des para-
dises. **A**mē. **H**ere heit geuen

die benedictie. **D**uermids sy
helge liden moet ons xps

geuen gracie en benedie amē.

In hem en was ge **apheta.**
daente noch schoente. ende
wy sagen yn hem. ende yn hem
en was gheen aensichte. Ende
wy begherden hem eenen ver
smaeden ende eenen alte ver
worpensten der mānen. eenē
man der vrouwen en die sier
heit weet. Ende syn aensich
te was als een betruet aen
sichte. wair om wy hem voer
niet en achten. Mer werlike
hie heuet onse siecten opge
boert. ende onse droefheit
heft hie gedragen. Ende wy

94
rekenden hem to wesen als
eenen melaetschen mēschē
ende van gode geslagen ende
vernedert. mer hie is gewont
om onse boecheit ende geper
set om onse quaetheit. die cla
ge onses vreden heuet hie out
faen. ende ouermids syn lide
syn wy gesont ghewordē. **Mer**
du here outfarme dy onser.
Gode seg wi danck. **Kūs.** **O**gh
alle die daer gaet bi den wege
sendent ende besiet of eenich
rouwe gelic is als my rouwe.
v. Aendent al ghy lude ende
besiet my rouwe. **O**f enich

rouwe gelick is als my rouwe.

Dylatus taste **Die yerster**
ihesu aen ende geiselde
oen ende die ridders vlochten
een croene van doerne en set
ten sie op syn hoeft. ende omflo
gen hem een pellen cleet ende
sie quaden tot hem ende seide
Wes gegruet coninc der yode.
Ende sie bedecten syn begerlic
aensichte ende sie gauē hem
künebacken slaghe ende sie
spieghe yu hem en naemen
een riet ende sloegen sy hoeft.
Mer du here outfarme dy on
ser. **Gode seg wy danck. Kūs**

Die alders der volke maect
ten eenen raet dat sie ih̄m mit
verraden̄s halden mochtē en̄
doden mit swerden en̄ mit stoc
ken gingen sie wt als tot ee
nen mordener. **vs** Die bissco
pen ende die phariseen verga
derden eenen raet dat sie ih̄m
mit verraden̄s haldē moch
ten en̄ doden. Mit swerden en̄
mit stocken gingen sie wt
als tot eenen mordener. **He**
heit gheuen die benedictie.
Omn̄ids der doget des heligē
cruces moet ons die here to
leiden totter blytscap des ge

waren liches. Amē. **Die and' lex**

Die ridders naemē ihesū e
ende leiden oen wtwart
ende hie droech hem seluē syn
cruce. Ende ghinc wt totter stad
die men caluarien heit en dair
cruēsten sie hem ende twe and'
scalke aen die rechter syde ende
aen die lichter syde. mer yn dat
middel ihm. Mer du here o'cfar
me dy onser. Gode seg wi danc.

Als tot eenē morder sit **Kūs**
ghi wtgeganc mi te vaen. Da
gelics was ic by v lerende yn
den tempel ende ghi en hielt
my niet. siet gegeiselt leidi

my te cruceu. **vs** Doe sie die
 hande hadden geslage aen ihe
 su ende sie oen hielden seide hie
 hem. Dagelijc was ic by u leuē
 te yn den tempel ende ghi en
 hieldt my niet liet gegeiselt
 leidi my te cruceu. **Die derde lex**

Naemaels do ihs wiste e.
 dat thant alle dyngē
 vervult waren. Doe seide hie
 my dorst ende sie naemen een
 spongie ende deden sie om een
 reit ende vulden sie mit edic
 ende mit gallen ende ghauēt
 hem voor synē mont. Ende
 doe ihs edic ghenaeuē had

to seide hie het is vervult. Ende
mit geneigeden houede ghaft
hie synen gheest. Mer du here
outfarne dy onser. Gode seg
wy danc. **Kūs.** **A**ls een lam
is hie geleit ter doet ende doe
hie qualiken gehandelt wart
en loec hie synen mont niet
op. hie is geleuert totter doet
op hie leuendich mochte ma-
ken syn volc. **v.** Hie gaf syn
siele yn der doet ende is geacht
onder den misdadigen. Op dat
leuendich mochte makē syn
volc. Glorie sy den vader ende
den soen ende den heligē geest

94
Op dat hie leuēdich mochte
maken syn volc. **Te laudam⁹**

Wy louen dy god. wy be
nedien dy here. **W**y
belien dy here der here een co
niinc der conūgen. **W**y bekē
nen dy die getruest bist eenē
gloriosen geleider ende eenē
wonderliken verloser. **D**u
die ons verloest heuest mit
wiltorūge des bluets. **D**u
bist werdich te ontsaen lof
ende benedictie. **A**lle vleis
moet dy iubilieren ende all
dat leuendich is moet dy belie.
louen. glorificieren. benedien

yn ewicheit. Amen. **vers** Here
ihū xpē wi aenbeden di en bene
dien dy wantu ouermids dy
nen heligē cruce die werlt ver
loest heuest. Ontfarme dy on
ser die gepastijt bist om ons.

God wilt **laudes**.
dencken yn my hyl
pe. Here to my tehel
pen haeste. **G**lorie si **ic. ps**

Hoe lange vergetestu my
totten eende. hoe lange
kierstu dyn aensichte vā my.

Hoe lange sal ic sentē raet
yn mynre sielē. ende rouwe yn
mynē herten ouer dach. **H**oe

95
lange sal mȳ viant hem ver
bliden op my. here outfarme
myus ende verhoere my. **H**e
verlichte mȳ ogghen dat ic ghe
ne tijt en claepe yn der doet. op
dat myn viant niet en segge ic
hadde mogentheit tegen hem.
Die ghene die my bedrouen
sullen hem verbliden ist dat ic
beweget werde. mer ic heb ge
habet yn dyne outfarmicheit.
Myn herte sal hem verblide
yn dyne salicheit. ic sal spage
den heren die my guete dyngē
gegeuē heuet. ende ic sal mit
lange louen den naeme des o

uersten heren. **G**lorie. **117.**
ānt. Verſmaden iſſe en̄ anxt
hebu ſie my gedaen ende die
here is mit my als een ſtarr
ſtricker. **Vinnus**

Onſe ſchare moet blideli
ke louen criſtū den be
holder die ons verloeft heuet
van den vianden. **G**uerinids
dat cruce ende die hemelſche
ſchare moet ons verbliden
mit loue. **O** ihu onſe verlo
ſunge. die ſtarke pyne dyns do
des ende dat wilstorten dyns
bloets moet onſe herte bewe
gen op dat ſie dy ſuckē. **118**

96
ewinge bequame gauē cristi
syn ons gegeuen ouermids
die geiselen. slagen ende die
salige wonden. **O** helige
maker der sterren. dat bloet
dync wonden yn welke bloe
te wy alle gewasschen syn dat
moet onse herten bewegē. op
dat wy dat bescreuen moeten.

beholder wil ons drenckē
mit den liden dync dodes ouer
mids welken liden du ons ge
louigen menschen geue wilt
die salighe blyscap. **I** of
ende eere si xpo vercoft ende
verraden mit eenen teiken

des vreden gepassijt ter doet son
der sake voert volc yn die ver
smade galgē. Amen. **Capittel**

Hyr om wilt dicke ouer
dencken den heren ihu
xpm̄ wo danich weder spreke
hie geleden heuet vanden sunde
ren op dat ghi niet muede en w
den yn iuwen gemuede ontbluē
de. Gode seg wy danck. **versikt**

Hie gaf syne kynebacke den
ghenen die oen sloech. syn sie
le is vervult mit versmade
hebene **Benedicē** nisse.

Gdyt sy die here god vā
israhel want hie syn volck

94
geuandert ende verloest heuet.

Unde hie heuet ons opghe-
richt den hoerne der salicheit
yn dauid syns kindes geslechte

Als hie gesproken heuet
wt monde synre heliger profe-
ten die van beghinne der wlt
gewest hebbe.

Heil van on-
sen vianden ende van all der
gheene hande die ons hate.

Om te doen barmherticheit
mit onsen vaderē. ende te ge-
dencken synre heliger gelof-
nis.

Oen eet den hie swoer
tot abraham onsen vader dat
hie ons hem seluen gheuen

wolde. **O**p dat wy sond' auct
verloest vanden handen onser
vriante hem dienen. **I**n helich
eit ende yn rechtuerdicheit voer
hem al onse daghe. **U**nde du
kynt du bist een profete des ou
sten geheite. want du salt voer
gaen voer dat aensichte des he
ren to bereiden syne wege. **G**
geuen wicheit des heils synen
volke yn verglyfnisse hoere lū
den. **M**it den b̄nensten der
barmherticheit onses godes.
dar mede heuet ons genādet
die wt den hoegen opgegaen
is. **I**nlichte o here den die sit

ten yn duesternissen ende yn
schemen des todes to leiden onse
voete yn den wech des vreden. **A**

God en heuet synen eenigē
soen niet gespaert mer hie he
uet oen voer ons allen gegeue.

Here verhoer my gebet. Ende
myn roepen come to dy. **Coll**

Here ihu xpe soen des le
uendigen godes die to
metten tijt om der menschen
salicheit woldes geuangen
worden verraden geslagen bi
dyn kinebacken en bespegen
wy bidden dy ghif ons versma
denisse ende laster om die glo

rie dyns heligen name blide
lic te ontfaen ende also te ghe
dencken statelic dyns alre he
lichsten lidens. op dat wy sa
lichliken mogen werdich w
den te comen tot der gloriendy
re verrisinge. Die leues ende
regniers mit gode den vader
yn eenicheit des heligen ghees
tes een god yn ewicheit. **Ame.**
Here verhoer myn gebet. En
myn roepen come to dy. **L**aet
ons benedien den here. **G**ode
seg wy danc. **A**lle gelouighe
sielen moetē ruesten yn wete.
Amen. **v**sikel **H**ere ihesu xpe

99
wy aenbeden dy en benedien
dy. wantu ouermids dynen
heligen cruce die werlt ver
loest heuest. Ontfarme dy on
ser die gepassint bist om ons.

God Die prime.
wilt dencken yn my
ne hulpe. he' to my te
helpen haeste. Glorie. *Ynus*

Odu sonne der gerechtich
eit die gedect worste
om dyn aensichte mit eenē
doeke. bespot mit gebogede
knien ende gepynicht mit
slagen. **W**y bidden dy nern
stelic dattu ons wilt genae

Dich wesen ende ouermids dy
guedertreuhheit wilt ons lei
den tot der blijtscap. **L**of en
eere sy xpo. vercoft ende ver
raeden mit eenen teiken des
vreden gepassijt ter doet sou
der sake voert volc yn die v
smade galge. Amen. **psalm**

God ordel my ende onder
vyut my sake vā den
quaden mēschen. vā den boe
sen en bedriegende vrie my.

Wantu bist god my starr
heit waur om heuestu my ver
dreuen ende waur om gae ick
vout bedrueft als my die vi

ant pynicht. **S**ende wt dyn
 licht ende dyn waerheit sie heb
 ben my wtgeleit ende togeleit
 yn dynen heligen berge ende
 yn dyn tabernakel. **U**nde
 ic sal yngaen totten altaer
 godes to gode die my roget
 verblijt. **I**c sal dy bichten
 mit loue. god my god. my
 siele wair om bistu bedroeft
 ende wair om mede verstuert
 stu my. **H**ope yn gode wair
 ick noch hem belien sal. salich
 eit myns aensichtes ende my
 god. **G**lorie. **A**lt. **antiffe**
O myn god my hulper ic

en heb myn aensichte niet afge-
kiert van den ghenen die my be-
grepen ende yn my spegen ende
tair om en byn ic niet cōfys.

Verblyt v die dat **Cap.**
Liden cristi draget op
dat ghi yn die openbaringe
synre glorien verblidē moget.
Gode seg wy danc. **Kūs.** **D**ie
gheest onf monds cristus die
here is geuangen. **vs.** Om on-
se sunden. **I**s cristus die here
geuāgen. Glorie sy den vader
en den soen en den heligē geest.
Die gheest onf mondes cristus
die here is geuange. **vs.** **I**nc

101
versette hem die blyscap ende
liet den doet. Ende versmaide
alle confusij. Here verhoer
mij gebet. Ende myn roepen
come to dy. **Collect**

Here ihu xpe soen des le
uendigen godes die to
pime tyt wordest geleit voor
pilato den richter ende ledest
dat alre wredeste ordel wy bid
den di oetmoedelic dattu ons ou
saligen wils te hulpe comen
yn den ordel dat wy niet en wi
den verdoemt mit der ewiger
pynen. mer dat wy moeten
verdienē versellet te werde

mit dynē saligē yn den ewigen
leuen. Die leues ende requiers
yn eenicheit des heligē gheestes,
een god yn ewicheit. Amē. **H**e
verhoer mī gebet. Ende mī roe
pen come to dy. **L**aet ons bene
dien den heren. **G**ode seg wi dāc.
Alle gelouige sielen moete ruel
ten yn vreden. Amen. **Versikel**
Here ihu xpē wy aeubeden dy
ende benedien dy. wantu ouer
mids dynen heligen cruce die
werlt verlost heuest. **O**nt
ferme dy onser die gepassyt
bist om ons. **Die terae.**
Deus in adiutorū meū. **rc.**

Ood wilt denken yn my
hulpe. here to my te
helpen haeste. **G**lo
rie si.

Hist was .i.c. **ymnus**

Odu criste die worste ghe
leit totter pynē te dragē
dijn cruce op dynē schuldere
voor ons onsaligē.

Ghif
ons dy also te mynen ende een
helicly leuen to leiden. op dat
wi werdich werden te gebruke
die rueste des hemelschen va
ders lants.

Lof ende eere si
cristo vercoft ende verradē mit
eenen teiken des vreden ghe
passyt ter doet sonder sake

voert volc yu die ver-smade ge!

God hoer ps. ge. Amē.
my gebet als ic bidde.

vrie myn siele van den aurt des
vants. **D**u heuest my be

schirmet van der vergaderinge
der quader menschen ende va
veelheit der gheeuere die boes
heit wrachte. **M**ant sie heb

ben hoer tongen scharp ghe
maet als een swert. sie leden

lagen een bitter dyuc op dat

sie solden bestricken hemelike
den onbeulekten. **S**ie sullē oen

haestelike schieten ende en sullē
niet ontsien. sie hebū oer boese

Dit beghynt die vigilie. ps

Biddē wy voor
die gelouighe
doden. He' ghif
hem die ewige
ruste ende dat

ewige licht moet hem lichte.
sie moete rusten yn vreden. **amē.**

My hebbe ombe **Inuitator**
uangen die lichten des dodes.
die droeuige leer der hellē heb
ben my ombeuange. **Beuente**

Goemt laet ons leer ver
vrouwen ten here laet
ons uibilieren gode onse heil
geuer. syn aensicht laet ons

te vorē begripen mit belieu.
ende laet ons mit salmē tot
hem volhertelike blyſchap
hebn. **D**y hebn ombewan
gen die lichten des dodes die
droeuige seer der helle hebn
my ombewangē. **W**ant
god is groet here ende groet
coninc. op al die gheen die got
lic syn. want die here en ver
drift niet syn volc. want yn
synen handen syn al eenden
van eertric ende hoetheit der
berghe liet hie. Die droeuige
seer der hellen hebn my om
bewangē. **W**ant sijn ys

104
dat meer ende dat heuet hie
gemaket ende dat drogelāt
hebu syn hande geuest. coemt
laet ons hem aenbeden. laet
ons voir gode nederuallen.
laet ons schreyen voer den hē
die ons gemact heuet. wāt
hie is onse here ende onse god
ende wy syn syn volc ende scha
pe synre weiden. **M**y hebū
ombeuange die suchten des
dodes die droeuige seer der hel
len hebū my ombeuangen.
Of ghy huden hoert syne
steine en verhardet niet vher
te geluck dat v vaders my ver

toernde yn den dage der becomin
gen yn der woestine dair myn
vader becoerden proefden ende
sagen myne werke. Die droe
uige seer der hellen heb my
ombeuangen. **U**iertichia
er was ic naest desen geslechte
ende sprac altoes dese dwalen
yn den herten ende si en beken
den niet myne wege. ende ick
swoer hem yn mynen toerne
dat sie niet en solden gaen yn
myn ruste. **M**y heb omb
uangen die suchten des dodes
die droeuige seer der hellen heb
ben my ombeuange. **H**ere

ghyf hem die ewighe ruste en
dat ewighe licht moet hem lich-
ten. Die droeuighe seer der hel-
len hebni my ombouangē. **M**y
hebni ombouangē die lichten
des dodes die droeuige seer der
hellen hebni my ombouangē.

an Ic sal behaghen den here
yn den lande der leuender. **ps**

Emynde want die here sal ver-
hoeren die stemme myns gebe-
des. **M**ant hie to my neich-
de syn oeren ende yn mynē da-
gē sal ic hem inroepē. **M**y
hebni ombouangē die droeu-
ge seer des dodes en die anrte

der hellen vonden my. **I**ck
vant bedruckenisse. ende we en
den naem des heren aenriep ic.

Here verlose my siel out
fermich ende gerechtich here.
ende onse god outferme dy.

Gokier dy my siel yn dyn
ruste. want die here heuet di
guetlic ghedaen. **W**ant hie
wttrede myn siel van den dode
myn oghen van den traenen
myn voete van den valle. **I**c
sal behagen den her. yn den la
de der leuender. **H**ere ghyf
hem. **Añ** **I**c sal behagen den
here yn den laude der leuender.

ant Och my want mȳ ellende
wanderinge is verlenget. **ps.**

Totten heren riep ic als
ic bedrouet was. ende
hie verhoerde my. **H**ere ver

lose myn siel van quaden lip
pen. ende van der valscher to
gen. **W**at salmen dy gene.

of wat mach men dy voerset
ten weder die valsche tonge.

Scharpe pyle des mecht
gen mit verderuende kalen

Och my want mȳ ellendi
ge wanderinge is verlenget
ic heb ghewont mitten die
yn cedars tabernakel woen

de myn siel was alte seer wo
nende yn ellende. **M**itten
die den vrede haren was ick
vredesom wāner ic hem to
sprac so aenuochte sie my te
vergeues. **H**ere glnf hem
die ewige ruste. **Ant** Och
my want my ellendige wan
deringe is verlenget. **an** Die
here behuet dy van alle qua
den die here moet behuede dyn

In den bergen **psalm** siel.
heb ic verheuen my oge
dair my hulpe van come sal.
Myn hulpe coemt van den
here die gemact heuet hemel

ende eerde. **H**ie en sal niet
 geuen dyne voete yn bewegi
 ge noch hem en sal niet vake
 die dy behuet. **D**u liet hem
 en sal niet vaken noch clape
 die israhel behuet. **D**ie he
 behuede dy die here is dyne be
 scherminge op dyne rechte hant.
Dye sal die sonne niet ber
 nen des dages noch die maen
 des nachtes. **D**ie here behu
 et dy van alle quaet. die here
 moet behueden dyn siel. **D**ie
 here behuede dyne yuganc en
 dyne uitganc van nu hent
 yn ewicheit. **H**ere ghif he' ic

an Die here behuet dy van
allen quaede die here moet
behueden dyn siel. **an** Ostu
die boecheit verholdes here.
o here wie sal dat lyde moege.

Here van den diepe **ps**
heb ic geroepen totti.
o here verhoer myn stemme.

O yu oeren moete tohoere
yn die stemme myns biddens.

Ostu die boecheit verholdes
here. o here wie sal dat liden
moeghen. **W**ant by dy is
genaedicheit. ende om dyne
ewe verbeide ic dy here. **V**a
der metten tyt wachte hent

ter nacht hopped' isrl' yn den
 here. **W**ant by den here is
 barmherticheit. en by hem is
 ouervolle verlossinge. **N**u
 wie sal israhel verloesen va
 al synre boesheit. **H**ere
 ghif hem. **ic. an** Ostu die
 boesheit verholdes here. o he
 wie sal dat lyden moge. **ant**
 Die werke dynre hande en v
 smae niet. **Psalmus**

Ic sal dy belien yn al mynen
 herte. wantu heues gehoert
 die woerde myns monds. **I**n
 der tegenwoordicheit der enge
 le sal ic dy singen. ic sal aen

beden to dynen heilige tempel
ende sal belien dynen heilige
naem. **O**p dynen outfarn
herticheit ende dyne waerheit.
wantu groet gemaker heues
bouen all naem dyne heilige.

In welken daghe ic dy aenroep
pe soe verhoer my. ende du salt
vermanichuoldighe die we
ghede yn mynre siele. **O**p
belien here al die coninge der er
den want sie hebn gehoert die
woerde myns monds. **U**nde
sollen singen yn den weghen
des heren. want groet is die
glorie des heren. **W**ant

die here is hoghe ende liet aen
die nederen ende die hoegen
kent hie van veers. **I**t dat
ic wandere yn mids der bedr
ucnisse du salst my leuedich
maken. ende bouen den toern
myre viande wtreckedstu dy
haut ende dyn rechterhant
make my beholden. **D**ie
here sal vergelden voir my.
here dyn ontfermicheit yn ee
wicheit. en versmae niet die
werke dyure hande. **H**ere
ghif hem. **ic. an** Die werke
dyure hande en versmae niet.
an God dyure guedertuēheit

bidde wy dattu dy werdigen
wilt hem te geuen lichte en
rustelike wonighe. **Maght**

Dyn siel maect groet
den here. **U**nde my
gheest heuet sich hoege ver
vrouwet yn god myn heil.

Want hie heuet aengelie
die oetmoedicheit synre die
nen. siet dair van sollen my
salich hieten alle ghebuerre.

Want hie heuet my groe
te dyngē ghedaen die medy
tich is ende syn helige naem.

Unde syn barmherticheit
is van geslechte tot geslechte

218
te den die hem outfien. **H**ie
heuet macht ghedaen yn sy
nen arme. hie heuet vstroot
die houerdige van gedanke
syns herten. **H**ie heuet af
gesat die mechtigen van den
stoele. ende heuet gehoeghet
die oetmoedigen. **D**ie hū
gerigen heuet hie gevult
mit guede. ende die rike liet
hie ydel. **H**ie heuet outfa
gen israhel syn kynt hem
gedachte synre barmhertich
eit. **A**ls hie gesproken
heuet tot onsen vaderē abra
ham. en syn geslechte yn ee

wicheit. **H**ere ghyf hē. **āñ**
God dynre guedertierenheit
bidde wy dattu dy werdige
wilst hem te geuen licht ende
rustelike woninge. **āñ** Here
mij god mynē wech wise te
rechte yn dynen aensichte. **ps**

Here mit dynen oere ver
nyn myne woerde en
bynneen verstant mij roepē.

Denck yn die stemme myns
gebeds. myn coninc en mij
god. **W**ant tot dy here sal
ic beden. ende woe morgens
saltu verhoeren mij stemme.

Woemoergens sal ic aen

111
dy staen ende sal sien. wātu
en bist niet die god die die boef
heit wil. **O**ch die bose en
sal niet by dy woenen. noch
die ongerechte en sal niet bli
uen voer dynē oghen. **D**u
heues gehaet alle die boefheit
werken. du salst verliesen al
die loegen spreken. **O**en
man der bloede ende den droe
genachtigen sal die here mit
misnoeghen vlien. mer ic yn
die manichuoldicheit dynre
outfermicheit. **I**c sal yugāē
yn dyn huis ende sal aenbedē
to dynen heligen tempel yn

Dyne vrese. **H**ere leide my
voert yn dyne rechtuerdich
eit om myne viande. ende wi
se te recht yn dyne aensichte
myne wech. **W**ant yn oe
ren monde en is die waer
heit niet. oer herte ys ydel.
Oer kele is een apen graef
sie wrachten bedriechlike
mit oeren tongen. god oer
del sie. **S**ie moeten afual
len van oeren gedachten.
nae der manichuoldicheit
oers afkierens van dy soe
verdrieff sie. want sie dy he
vertoerden. **A**lle die

112
hopen yn dy solen verblide
yn dy. sie solen hoghe ver
vrouwen. ende du salst wo
nen yn hem. **U**nde groete
glorie solen sie yn dy hebn. al
die dynē naemen mynen.
wantu salst benedien den
gerechten. **H**ere du heues
ons getroent. als mit eenē
schilde dyns gueden willen
Here ghif hem. **rc. ant.**
Here myn god mynē wech
wise te recht yn dynen aen
sichte. **an** Kier dy om here
ende trecke wt myn siele.
want hie en is yn den dode

niet die dyure gedenkē sal

Here yn dyure verbol p
geueheit en strafe my
niet. ende yn dyne toerne en
berispe my niet. **O**ntferm
dy myne here. want ic krac
byu make my gesont. wat
al myn gebeente syn mede
gestoert. **U**nde my siele
is alte seer gestoert. mer du
here wo lange. **B**ier dy
om here ende treck wt myn
siel. make my gesont om dy
barmherticheit. **W**ant
hie en is yn den dode niet die
dyure gedencken sal. en wie

sal ynder hellen dynre belie.
Ich heb gearbeit yn mynen
 suchten. ic sal myn bedde was-
 schen op elke nacht mit my-
 nen traenen. ic sal beghietē
 my gespreide bedde. **M**y
 doghe is van verbolgenheit
 seer gestoert. ic byn veraldet
 onder al mynen viandē. **G**aet
 al van my die boesheit wer-
 ken. want die here heuet ver-
 hoert die stemme myns schrei-
 ens. **D**ie here heuet ver-
 hoert my bede. he heuet my
 gebet ontfangen. **A**lle my
 viande moetē hem schamen

ende voel seer werde gestoert.
sie moeten omgekiert wer
den ende schamen hem seer
snelluck. **H**ere ghif hem. **an**

Hier dy om here ende treck wt
myn siel want hie en is ynde
dode niet die dynre gedenke
sal. **an** Op dat hie sulke stot
als een lewe niet en gripe
myn siel als hie niet en is
die sie verloese noch beholde

Here myn god yn **ps**
dy heb ic gehaepet
behalde my van al den die
my veruolgen en verloese
my. **O**p dat hie sulc stot

als een lewe niet en gripe
myn siel als hie niet en is
die sie verlose uoch beholde.

Here myn god ist dat ick
dit heb gedaen. ist dat boef
heit is yn mynen handen.

Heb ic hem weder gegol
den den die my quaet weder
doen. so sal ic te rechte afual
len ydel van mynē viande.

So veruolge die viant
mij siele. ende begripe ende te
trede myn leuen yn die eerde.
ende vermake myn glorie
te stubbe. **S**tant op here
yn dynē toern en verhoghe

Dy. yn den eende myre viande.

Stant op here myn god
yn dat gebot. dattu gebode
heues: ende die vergaderinge
der volke solen dy omstaen.

Unde om dese soe gae weder
ynt hoghe. die here richter
die volke. **R**ichte my here
nae myne rechtuerdicheit.
ende nae myne onoselheit.
boue my. **D**ie boecheit
der sundere die volwasse en
du god du salst te recht e
wisen den rechtuerdighen.
die ondervindes die herten
ende niereu. **M**yne recht

uerdighe hulp is van den he.
 die behalder die gerechte vā
 herten. **G**od is een recht
 richter. **S**tarck en liden. sal hie
 hem op alle sunderlige daghe
 toernien. **M**ert dat ghi niet
 en beuerden soe sal hie blenc
 kende schudden syn sweert.
 synen boghe heuet hie ghe
 spannen. ende heften to ghe
 maect. **I**n den boghe heft hi
 bereit die vate des todes en
 syn geschutte heuet hie ge
 maket mit brande. **S**iet
 hie teelt die ongerechtig
 eit en ontfeuc dat drouige

leer. ende heuet ghewonne
die boesheit. **H**ie opende
die onreine diepheit ende
wegroef die. ende viel yn
die kule die hie gemact
had. **S**yn droeuige leer
sal weder keren yn syn hoe
uet. ende syn boesheit sal ne
der gaen ynt hoediste van
synen hoefde. **I**c sal belu
eu den here nae synre recht
uerdicheit. ende ic sal singe
den naem des alre hoediste
heren. **H**ere ghif he. **ant**
Op dat hie sulc stont als
een lewe niet en gripe mi

114
siel als hie niet en is die sie
verlose noch beholde. **ant**

Vander poerten der helle
wtuemet here oer sielen.

Vader onse. En en ynleide. 2.

Spaer my **Die verste lex**
here. want my daghe
en syn niet. wat is die men
sche dattu oen groet makes.
of waerom setstu dyn herte
weder hem du vandest oen
yn der dagheraet. en haeste
lic proestu hem. wolange
en spaerstu my niet. noch
en laetste my niet. dat ick
slynde mynē spekel. ic heb

gesundicht. wat sal ic dy doe
o herde der menschen. **W**aer
om heuestu my geset tegen
dy. ic byn my seluen swaer
geworden. waer om en drae
gestu niet my sunden. ende
waer om en afnemestu niet
my boesheit. liet nu slaep ic
yn den ghestub. ende suecte
my vroe. ic en sal niet bliue
de syn. **Kins.** **H**ere die dyn
diene geschapen heues ot
fermt oere. ende wat sie las
ters yn den dat sie die viat
bedrogghen heuet vgaedert
hebn die afwaflche mit

117
vergiftuiste du die bist mil-
de ende barmhertich. **vs** Of
yu hem sijn enige schulden
die pynen wert sijn. of enige
misdaden weder dyn groete
herlicheit. Die afwastiche mit
vergiftuiste du die bist milde
ende barmhertich. **Die and l**

Dynre sielen verdriet
myns leuens. ic sal
my sprake laten gaen we-
der my. ic sal spreken yu die
bitterheit mynre sielen. ick
sal seggen gode en wil my
niet verdoemen. **Gewise my**
waer om ordelstu my aldus

Duncti dat guet oft u my on-
recht dedes ende bedruckes
my dyn werck dynre hande
ende helpes den raet der geen-
re die van dy syn gekiert
Syn dyn oghen vleischelick
of siestu als die mensche
siet. syn dyn daghe als des
menschen daghe ende dyn ia-
ren als die menschelike ty-
den. **I**n den dattu lokes myn
boecheit ende ondersoekes
my sunden du salst weten
dat ic niet verkeerts gedaē
en heb. want ten is niemāt
die van dynre hant wtbreit

118
ken mach. **an.** **D**yne hā
de hebū my gemaect here en
hebū my te mael geformet.
mer ic een mensche gheborē
vanden wiue die cleine tijt
leuet heb gesundicht ende
boetheit gewracht yn dyne
aensicht. **vs.** Als du comes
te gericht en wil my niet ver
domen op dat die viant niet
en verblide op my. In dyne
aensicht. **Die derde lexe.**

Dyne hande hebū my
gemaect here en hebū
my te male geformet al om
ende om ende aldus haeste

lic nederwerpeſtu my. **I**c bid
ghedenck dattu my als ſlick
make des ende dattu my ſals
wederbrengen yn geſtub. he
ueſtu my niet als melc ghe
molken. ende als keſe heueſ
tu my te gader gerouen. du he
ues my gedeet mit vel ende
mit vleis. mit bene en mit
ſenen heueſtu my vergadert.
leuen ende barmherticheit
gaefſtu my. ende dyne van
dinge heuet bewart myne
gheest. **Kūs.** **I**c bid here
ghedencke dattu my als ſinc
mactes. ende dattu my ſalſt

119
weder brenge yn gestub. he
uestu my niet als melck ghe
molken ende als kese heuestu
my te gader gerouen. du he
ues my gedeet mit vel en mit
vleis mit benen en mit senen
heues tu my vergadert. **L**eu
en en barmherticheit gaestu my
ende dyn vandige heuet be
wart myne gheest. **H**euestu
my niet als melc gemolken
ende als kese heuestu my te ga
der gerouen. du heues my ge
deet mit vel ende mit vleis
mit benen en mit senen he
uestu my vergadert. **H**ere

ghif hem die ewighe rust ende
dat ewighe licht moet hem
luchten. Heuestu my niet als
miele gemolken ende als kese
heuestu my te gader gerōnen
Du heues my gecleet mit
vel ende mit vleis mit bene
ende mit senē heuestu my
vergadert. **ant** In der stede
der weiden dair hie my sette.

Die **Die ander nocht**
here regiert my ende
my en sal niet ont
brecken yn der stede der weide
dair hie my sette. **O**p dat
water der wedermakinge

120
heuet hie my op gheuoet. en
bekierde my siele. **H**ie voort
leide my op die pade der recht
uerdicheit. om synen naem.

Want of ic wander yn mits
den scheem des dodes. ic en sal
dat quade niet ontfruchten.
wantu here mit my bist. **O**y
ue roede ende dyn staf die troe
sten my. **D**u heues een ta
fel bereit voor myne aensich
te weder die gheen die my be
drucken. **D**u heues vet ge
mact my hoeft yn olie. ende
my kelic die dronken mact
woe ouerdaer ys hie. **D**yn

ontfarnherticheit sal my nae
volgheu al die dage myns le
uens. **O**p dat ic woene yn
den huse des heren yn lacheit
der daghe. **H**ere ghif he. **an**

In der stede der weiden dair hie
my sette. **ant** Die achterla
tenis mynre ioget en myre
onwetenheit en wil here
niet gedenken. **Psalmus.**

Gotti here heb ic opge
heuen myn siel. my
god yn dy getruwe ic niet
en laet my schamen. **D**y
viande en laet my niet bespot
ten. want al die dy liden en

solen niet confuys werden.

Alle die bose dyngge doen
voel ydelike die werden con
fuys. **H**ere bewise my dyn
wege. ende wtcleer my dy pade.

Richte my here yn dynre
waurheit. ende leer my wāt
du bist my god. ende my here
gesūt meker. ende al den dach
heb ic dy verbeidende verwach
tet. **W**ederdenc here dynre
outfermenist. ende dynre ot
fermicheit die van ewicheit
den syn. **O**ie achterlatenist
mynre ioget ende myre onwe
tenheit. en wil here niet ge

denken. **D**er ghedenke
myre nae dyne barmher-
ticheit. du here om dy guede.
Die here ys suete ende ge-
recht. dair om sal hie ewe
geuen den die dy misdouen
yn den weghe. **H**ie sal to-
rechte wisen de sachtmoedi-
gen ynt gerichtte ende de suet-
hertigen sal hie leren syne
wege. **A**lle die weghe des
heren syn outfarnicheit
ende wairheit den ghenen
die dair eytschen syn testa-
ment ende syn getuge. **O**er
dyne name here. saltu ge-

122
uadich wesen myre sündē.
want der vele ps. **W**ie is
die mensche die den heren
ontfruchtēt. hie sette hem
die ewe yn den wege den
hie vercoes. **S**yn siel sal
bliuen yn gueden. en syn
saet sal eruen die eerde. **D**
ie here is een vast firma
mēt den die hem ontfruchtēt.
ende syn testament op dat
hie hem openbaer werde.
Oyne oghen syn altoes
totten heren. want hie sal
afrecken myne voete vā
den stricke. **B**esie yn my

ende otfarme mynre. want
ic eenich ende arm byn. **D**ie
bedruckenissen myns herte
syn gemenichuoldicht. wt
nym my van myne noeden
Siet myne nederheit ende
my arbeit. ende vergif al
my achterlatenissen. ende
vergif al my achterlatenif
sen. **G**esie myn viande
want sie syn gemenichuol
dicht. ende mit bosen haete
hebben sie my gehatet. **B**e
huede myn siele en wt nym
my ende niet en laet my soe
men. want ic gehapet

heb yn dy. **D**ie onnoselen
ende gerechten heugē my aen
want ic dy wachende dogede.

Verlose god israhel van
al synre bedructenissen. **H**e
ghif hem die ewige ruste. **ic.**

ant Die achterlatenisse
myne ioghet ende myne
onwetenheit en wil here
niet gedencken. **ant** Ic gelo
ue te sien die guede des here
yn den lande der leuediger.

Die here ys my yn **ys**
lichtige ende my heil
van ween sal ic vruchten.

Die here ys beschirmer

myns leuens. van ween sal
ic beuen. **A**ls die schedigē
naken op my. opdat sie etē
my vleisch. **M**yne mande
die my bedruken sie syn ge
krenket en syn geuallē. **I**t
dat sie weder my setten hoer
heer mit tenten. yn dat sal
ic hopen. **E**en bad ic van
den heren. dat sal ic eyschen
te soeken. op dat ic ynwone
yn den huse des heren. alle
die dage myns leuens. **O**p
dat ic sie den wille des here
ende visiter synen tempel.
Want hie bedecte my yn

synē tabernakel yn den dage
 der boſer beſchermiede hie mi
 yn dat verborgende ſyns ta
 bernakels. **I**n den vaſtē
 ſteinen verhoeghede hie my
 en nu heuet hie my verhoe
 get my houet bouen myn
 viande. **I**c ghinc om en om
 ende al todende offerde ic yn
 ſynē tabernakel offer der
 ropender ſtēme. ic ſal den
 heren ſyngen ende eenen
 psalme ſpreken. **V**erhoer
 here myn ſtēme dair ic mede
 wepe to dy. ontfarme mī
 ende verhoere my. **M**yn

herte sprac aldus to dy. dyn
aensichte sal ic eyschende soe
ken. my aensichte heuet dy
eyschende gesocht. **O** yn
aensicht en kier niet vā my
here noch en van neige dy
niet yn toerne van dynen
knechte. **M**es myn hulper
here en begeue my niet. noch
en versmae my niet god my
heilgeuer. **W**ant my vād'
ende my moder hebū my gela
ten mer die here aen naem
my. **S**ette my een ewe yn
dynen wege. ende to rechte wi
se my yn den gerechten pade

om my vande. **E**n wil
 my niet ouergeue yn die sie
 len der die my bedruckē wāt
 die bose getuge stonden op we
 der my ende die boesheit heft
 hoer seluē gelogen. **I**c ge
 loue te sien dat guet des herē
 yn den lande der leuendiger.
Verbeide des herē werke
 manlike ende dyn herte wer
 de mede gesterckt ende verbei
 dende lūt den heren. **H**ere
 ghyf hem. **rc. ant.** Ic geloue
 te sien dat guet des heren yn
 den lande der leuender. **ant**
 Die here mede sette sie mit

den princen mitten princen
syns volcs. Vader onse. En
en vuleide ons niet yn beco
ringe. mer verloes ons va
den quade. Amē. Die merde li.

Antwoerde voer my wo
voel boesheiden ende
sunden heb ic. myne quaet
heiden ende my achterlate
nissen tone my. War om hu
testu dyn aensichte en holdes
my voor dyne mant. Weder
dat blat dat van den wynde
geuort wort toenstu dyne
macht. ende du veruolges
een droge taf. Want du scri

126
ues weder my bitterheiden
ende wils my vernietē mit
ten sunden myre ioget. Du
heues gesat mynen voet
yn die senen. en heues nau
we onthouden all myn pade.
en heues die voetstappen
myne voeten gemerct. mi
die alle vuele etter to niete
werden sal. ende als een deet
dat gegeten wort van den
motten. **Rūs.** **H**ere ont
bynde hoer sielen van alle
banden der sunden op dat
sie yn der glorien der opuer
standenisse werdich wese

moten dat sie opuerweckt
werden onder dyne heligen.

v. Ghif hem here die ewige
ruste ende dat ewige licht
moet hem lichten. Op dat sie
yn der opuerstandnisse wer
dich wesen moeten dat sie op
uerweckt werden onder dyne
heligen. *De wiste lere. Homo*

Die mensche gebore vā
den wiue leuet corte
tijt en wort vervult mit
voel yameren. Die als een
bloeme vort comet en wert
te wreuen en gaet en wech
als een scheem en en bliuet

127
nūmermeer yn eenē state.
ende du haldes voir werdich
dattu op aldusdane oplukes
dijn ogen en̄ to leidene hem
mit dy ynt gerichtē. **W**ie ma
ch repne maken dat outfan
gen is van onreinen sate
tan du die allene bist. **C**ort
syn die daghe des menschen
ende dat getael der maenden
is by di. **D**u heues ghesat
syn termynē die niet vorder
gaen en moegen. **D**aer om
vanganc van hem en wey
nich op dat hie ruste hent
dat come syn gewonschede

dach als eens huerlics. **Kūs**

Wy bidu dyne guederticheit alre guederticheste vader dattu werdigen wilt hem te geuen verlichte en rustelike woninge. **vs** **O**tfarmer en ontfarmhertige alre lieueste myner der menschen wy ynigen verbidden dyne guederticheit. Dattu werdigen wilt hem te geuene verlichte en rustelike woninge. **Die derde lexe.**

Wie sal my geue dattu my yn der hellen beschirmes ende behuedes

128
heut dat ouerluxe dyne vbol
genheit ende my settes tyt
dair du myne ynnie weder
gedenkest. Vermoedstu dat
die dode anderwerf sal leue.
yn allen dyngē dair ic nu y
ne ridderlike vechte verwa
chte ic heut dat come myne
bynen verwandelige. Du
salt my roepen ende ic sal
dy antworten. ende du salt
den werken dyne hande rei
ken dyne rechterhant. Mer
du heues ouergetellet myne
gange mer spaer myne sū
den. **Kūs** **H**ere onse god wi

bidu dy dattu outfaes die
sielen der begrauener. danc
du dyn bluete omme gestort
heues. wederdencke dat wy
syn gestubbe. en die mensche
als hoy. ende als die bloeme
des ackers. **vs.** Outfarmich
ende outfarmer ende gerecht
te here. wederdencke dat wy
syn gestubbe en die mensche
als hoy ende als die blome
des ackers. **H**ere ghyf hem
die ewige ruste ende dat ewi
ghe licht moet hem lichten.
wedergedencke dat wy syn ge
stubbe ende die mensche als

hoy ende als die blome des ac
kers. **an.** **E**n beghyf my
niet here my god. ende en van
gae niet van my. **Die derde**

Here yn dyner ver **no³**
volgenheit en strafe
my niet. ende yn dyne toerne
en berispe my niet. **M**ant
dyne geschutte stek en yn my
ende du heues gestadiget dy
hant op my. **G**heene ghe
sūtheit en is yn myne vlei
sche van tegenwoordicheit
dys toerns. gheenē vrede
en is yn myne ghebeente vā
tegenwoordicheit myre sun

den. **W**ant myne boeshei-
den syn my houet bouē ge-
gaen ende op my beswaert
als een swaer borde. **M**yn
lydauen syn vervult mit
verdruē van tegenwoordich-
eit myner onwischeit. **O**n-
salich byn ic geworden ende
ic byn gecrūmet hent ten
eende ende al den dach yugic
ic bedrouet. **W**ant myn
leenden syn vervult mit be-
spottene ende ghene gesūt-
heit en is yn mynē vleische.
Ic byn gedruet en genedert
alte seere ende ic brūmede vā

suchten myns hertē. **H**ere
al my begerte is voer dy. en
myn suchten. en is voer dy
niet verborren. **M**yn her
te is yn my seer gestuert. my
cracht heuet my begheuen
ende dat licht mynre oghe
en is niet mit my. **M**yne
vriende ende my naesten sie
genaecten tegen my en stou
den. **E**nde die my by wae
ren die stonden veer vā my.
en die my siel sochten die da
den my macht. **O**nde die
my quade dyngge wtsochte
die spraken ydelheit. ende

dachten al den dach valscheit.

Mer ic als een doue en hoer-
de niet. ende als een stomme
die synen mont niet op en
luket. **O**ude ic byn ghe-

worden als een mensche
die niet en hoert. ende als
een die gheen weder spreke
en heuet yn syne monde. **W**ant

yn dy here heb ic gehae-
pet ende du salt my verho-
ren here myn god. **W**at

ic sprac op gheene tyt en
moeten myne viande op
my bouen vrouwen. als
myn voete wordē beweget

134
so spraken sie op my groete
dyngen. **W**ant ic yn die
clage der pynen bereit byn
ende myn wee is altoes yn
mynen aensichte. **W**ant
ic sal verkundigen myne
boesheit. ende om myne sū
den dencken. **M**yne man
de leuen ende syn gestadiget
op my. ende syn vermenich
uoldicht. die my boeslick
gehatet hebbe. **D**ie my
quade voer guede wederge
uen die hebbe my afgetrect.
want ic die guetheit nae
volghede. **E**n beghinf my

niet here my god. ende en
van gae niet van my. **O**
encke yn my hulpe here my
god myns heils. **H**ere gif
hem. **ac. ant.** En beghint my
niet here my god. ende en va
gae niet van my. **an** **M**ack
gesunt here my siele. want
ic dy gesundiget heb. **ps**

Selich is die daer ynuwe
dichliken verstaet op
den noetdriftigen en op de
armen. yn den quade dage
sal oen die here verlossen.
Oie here beholdene ende
makene leuendich. en ma

keene salichy yn der eerden. ende
en ouergeues niet yn die sie
len synre viande. **O** ie here
brenghe hem hulpe op dat bed
de syns droeuigen seers. all
syn ghespreide bedde heuel
tu omgekiert yn synre crac
heit. **I**c sprack here otfar
me dy myns. mach gesunt
my sielen. want ic dy gesun
diger heb. **M**yne viande
spraken my quade. wāner
sal hie steruen ende syn nae
me vergaen. **O**ude wast
dat hie bynnen ghinc op
dat hie saghe. hie sprac ydel

Dinge. ende syn herte sal hem
seluen boesheit vergaderen.

Hie waghinc buten. ende
sprack yn dat selue. **W**eder
my ruenden alle myn viande.
weder my dachten sie quaet.

Een boese wort sette sie
weder my. die daer slaept en
sal hie niet meer doen op dat
hie verrise. **W**ant die men
sche myns vreden yn den ick
trouwede. die myn broet at
die heuet groetlike vermet
die ondertredinge op my.

Mer du here ontfarme myns
ende verwecke my weder en

ic salt hem vergelden. **I**n dē
 bekande ic dattu my woldes.
 dat my vrant hem niet en
 sal verrouwen bouen my.
Mer my ontfeugestu om
 die onnoselheit. en medeuesti
 gestu my yn dyne aensichte
 yn ewicheit. **G**hebenedyt
 listu here god ysrahels van
 ewicheit yn ewicheiden. dat
 gewerde dat gewerde. **H**ere
 ghif hem. **ant** **M**ack ge
 sunt here my siele. want ic
 dy ghesundiget heb. **ant**
Myn siele heuet gedorst tot
 gode den leuendigen borne

wāner sal ic comen en̄ apen
baer verschynen voor de aen
sichte godes. *Sicut desiderat*

Als die hirt beghert tot
den bornen der water
also begert o god myn siel
totti. **M**yne sielen heuet
gedorst tot gode den leuendi
gen borne. wāneer sal ick
comen ende apenbair ver
schynen v̄dir den aensichte
godes. **M**yne tranen warē
mij brode dach ende nacht all
men mij dagelijc seget wair
ys dyn god. **D**ese dyngē
hebit ouergedacht ende wt

goet yn my myn siele. wāt
 ic sal ouergaen yn die stede
 des wonderlikē tabernakels
 hent totten huise godes. **I**n
 der stēnen der hogher vrou
 den ende des beliens is dat ge
 luyt des gheens die dair wer
 schappen. **D**aer om bistu
 bedroeft siele myn. en wair
 om verstuertu my. **H**ope
 yn gode want ick noch hem
 belien sal. salichgheuer myns
 aensichtes ende myn god.
Go my seluen is mede ver
 tuert myn siele. dair om sal
 ic dyns gedreucken van den

lande der yordanen ende her
monijm van den deine ber
ghe. **D**at afgront yntro
pet dat afgront. ynder ste
men dyne caractere. **A**lle
dyne hogen ende alle dyn vlo
den syn ouergegaen ouer my.
In den dage geboet die here
syne otfarmicheit. ende yu
der nacht synen sanc. **G**y
my is my gebet tot gode mys
leuens. ic sal to gode spreke
du bist my ontfanger. **W**
air om vergetestu my. ende
wair om gae ic bedroeft
als my die want pyne aen

doet. **S**oe als myne gebeen
te tobreken so spraken my scā
delike myne viande die my
bedrucken. **A**ls sie to my
leggen op elke daghe. wair
is dyn god. wair om bistu be
droeft siele myn. ende wair
om mede verstuertu my. **H**
ope yn gode. want ick noch
hem belien sal. salich geuer
myns aensichtes ende myn
god. **H**ere ghif hē. **ic. ant**
myne siele heuet gedorst tot
gode den leuēdigen borne.
wāner sal ic comen en̄ apē
bair verschinen voor den

aensichte godes. **vs.** En ghyf
niet den beesten die sielen die
dy belien ende die sielen der
armen en verghet niet ynt
eende. **Vader onse. ꝛc.** Ende en
yuleide ons niet yu becoꝝige.
Mer verloes ons vā quade.

Dy gheest **vij lere. amē.**
sal werden ghedūnet.
myne dage sullen corten ende
alleen is my dair bouen dat
graf. Ick en heb niet gesundi
get ende myn ogen wouen yu
bitterheit. wie my here eñ sette
my by dy ende wes hant du wilt
vechte weder my. **Mine dage**

136
syn ouerleden my gepense
syn verstroyet quellende my
herte. Sie kiertden den dach yn
die nacht ende nae den doncker
heiden anderwerue hope ic yn
dat licht. **I**st dat ic verbeidende
gedoge die helle ys myn hoes
ic spreide my bedde yn die donker
heiden. **I**c segede ten vuelen etter
du bist my vader ende my moe
der ende den wormen segede ick
myn suster. **W**aer is nu my ver
beidynge ende my doechtsam
heit du bist here my god. **Kūs**

Oerlose sie van der pynē der
hellen die to brakest die metael

sche poerten ende vandest die
helle du ghaueft hem licht op
dat sie dy sagen die daer waren
yn der pynen der hellen. **vs.**

Die daer riepen ende spraken
du bist to gecomen verloser der
werlt. Die te brakest die me
taelsche porten en vandest die
helle. du ghaueft hem licht
op dat sie dy sagen die daer wa
ren yn der pynen der hellen. **Die**

Dyn ghebeente **vin** **lere**
als dat vleisch vertert
was heuet aen myne velle en
myu lippen syn alleene geble
uen om trent mynen tanden

Ontfarmet v mynre otfarmet
v mynre sunderlinge ghi myn
wende wāt die hant des heren
heuet my geruert. **W**aer om v
volge gy mi als god ende wort
versadet van mynen vleische.
Wie sal my geuen dat geschpe
uen werden my redene. **W**ie sal
my geuen dat sie werden wtge
grauen yn een boeck mit eenē
yseren griffel of mit eenen lo
denē plumbete of dat sie wer
den gehouwen mit eenen bei
tel yn eenen keselinc. **I**c weet
dat my verloser leuet en dat
ic yn den yongesten daghe we

der opstaen sal van der eerden
ende ic sal anderwerue omge
daen werden mit eenen velle.
ende sal yn mynē vleische go
de sien den ic seluen sien sal en
myne oghen bescouwē sullen
en en gheen ander. **D**it is my
hape die my behalden geset is
yn mynen schoet. **Kūs** **D**yn
verlofer leuet ende yn den les
ten sal ic weder opstaen. ende
myne gebeente sullen weder
verniet werden ende yn mynē
vleische sal ic sien mynē god.
us **M**yne siele loue den herē
ic sal den heren louen yn my

nen leuen en sal hem louesa
ge singen also lange als ic we
sen sal. Ende yn myne vleische
sal ic sien myne god. **Die ix leze**

Broeders sy wy allen yn
desen leuen hap ende in
cristo soe syu wy die iamerlic
sten van allen menschen. Mer
nu is xps weder opuerstaen
vander doet die yerste va den
slapenden. want by den men
schen is comen die doet. ende
by den menschen die weder
opuerstandnisse der dode. En
de als in adam alle mensche
syn gestoruen. also sullen le

uendich werden alle mensche
in xpo. **E**lc yn synen geordende
graet. ende die verste van hem
allen cristus ende voert die
xpo to behoren yn synre to
comst. **D**aer nae ist eeude als
xps opgegeuen heuet dat
rike den heren den vader als
hie gelediget. heuet alle prunce
licheit. machticheit cracht ende
herlicheit. **M**er hie moet to vo
ren regnieren hent hie al syn
viande sette onder syn voete. **T**e
lesten sal werden verdoruen
die viant die doet. **W**ant alle
dyngge heuet hie gheworpen

139
onder syne voete. Mer want hie
spreket alle dyngge so synt hem
sondertwivel alle dyngge onder
geworpen wtgenomē den die hē
alle dyngge ondergeworpē he
uet. mer als hem alle dyngge
ondergeworpē werden so sal
hem oec die soue onderwerpē
de syn op dat god sy alle dōge
yn allen dynggen. **Ans.** **O** wi
gegod yn wes macht staet
die menschelike staet wi bid
den dy dattu die sielen der gelo
uiger doden ontbyndes van
allen sunden. Op dat sie die
doet niet onder en gae. ende

dat sie die vrucht der penitētien
die hoer wille altoes begherde
niet en verliesen. **vs.** Du die
yu dat cruce gesat wordes. ont
fenges den mordenar die late
berounisse hadde wy bidden di
guedertyrliken afwasliche hoer
sunden. Op dat sie die doet niet
onder en gae. ende dat sie die
vrucht der penitētien die hoer
wille altoes begerde niet en
verliesen. **H**ere ghif hem die
ewighe ruste ende dat ewighe
licht moet hem lichten. Op
dat sie die doet niet onder en
gae ende dat sie die vrucht der

penitencien die hoer wille al
toes begherde niet en verliese.

ant Die oetmoedige ghebee
te sullen seer verzoouwen. **Die**

God ont **laudes. ps**
farme dy myre nae
dyne groeter barm

herticheit. **U**nde nae menich
uoldicheit dyne ontfarmenif
sen delighe myne boecheit.

Wasche my voortmer van
myne boecheit. ende winige
my van myne sunden. **W**at

ic myne boecheit bekenne. en
myn sunde is altoes tegē my.

Oy allene heb ic gesundicht

ende quaet heb ic voer dy ghe
daen op dattu gerechtuerdicht
werdes yn dyne worden ende
op dattu verwines alstu wer
des gerechtiget. **S**iet aen
want ic yn boecheyden ontfa
gen byn ende yn sunden ont
fenc my myn moder. **S**iet
wantu die waarheit gemyt
heues. du heues my die onku
dige ende verholene dynghe
dyne wisheit geapenbaert.
Du salt my besprengē here
mit ylosen en ic sal werden
ghereinicht. Du salt my was
schen ende ic sal wit werden

bouen sine. **O**u salt genē
mynen horen blytscap ende
wroude ende die oetmodighe
ghebeente sullen seer vervrou
wen. **A**fkier dyn aensich
te van mynen sundē. ende deli
ge al myne boetheit. **G**od
scheppe yn my een reyue herte
ende den rechten gheest vernie
yn mynen byuensten. **U**nde
niet en werp my van dynen
aensichte ende dynē heligen
gheest en nym niet van my.
Ghyf my weder die wroude
dys heilgeuers. ende mit dē
vorsteliken gheeste gestadige

my. **I**c sal dyne wegeden
bosen leren. ende die dy niet
en oefenen sullen tot dy be
kieren. **V**erlose my vā den
blode god god myns heils
ende myn tonge sal verhogē
dyne gerechticheit. **H**ere
luet op myn lippen ende my
mout sal vortkundigē dyn
lof. **W**ant haddestu ghe
wilt ic hadde sie dy omer ge
geuen. dy en sal niet lusten
yn den offer dat men al ver
brent. **E**en bedrouet
gheest is een offerhant go
de een rouwich ende een ver

nedert herte en saltu god niet
versmaden.

Here doe guet
liken yu dynen gueden willen
mit syon op dat die muere vā
iherusalē getimert werde.

Oan saltu outfaen die offerhāde
der gerechticheit en offerganē
ende die men te male verbrent

so sullen sie yulseten op dynen
altaer caluere.

Here ghif
hem. **Ant** Die oetmoedi

ge ghebeente sullen seer ver
wrouwen. **Ant** Here verhoer

mij bede to dy sal comē all vleis.

God dy beteemt **psalm 9**
louefanc yu syon ende

dy wort die loefnuisse betaelt
yn iherusalē. **V**erhoere
here myn bede totti sal comē
alle vleisch. **D**er bofer wor
de syn vermogender geworden
bouen ons. ende onser afkieri
ge van dy saltu genadich we
sen. **S**elich is die den du wt
uerkoren heues. en aengena
mē heues. hie sal ynwonen
yn dynen widen voerhone.
Wy sullen werden vervult
yn gueden dyns huses. dyn
tempel is helich wonderlic
yn gewegener gerechticheit.
Verhoere os god ōle silichgrā

hope all d' einden des ertricks
ende veer yn die see. **D**u be
reides die berge yn dynre
cracht om gegordt mit macht
die beweges den grout der see
ende dat geluut der geluen.

Dat heidene volc sal wer
den bewegen ende die bewonē
dynen leesten eeude die sulle
hem ōfruchten van dynen
teiken des wtganges der met
tene ende der vesperē saltu
verwallustigē. **D**u visen
tierdest die eerde en̄ maectes
sie yndronken du vermenich
uoldigedes sie rike to makē

Die vloet godes is vervult
mit watere. du heues bereit
oer spise want also is oer be
reidinge. **H**oer riuere ma
kestu bynen dronken. du ver
menichuoldigeste hoer ghe
buerte yn sinen druppen sal
verbliden die dair groiet. **D**u
salt gebenedien der cronen de
iaers dyne lieflicheit. en dy
ne velde sullen werde vervult
mit volre vruchte. **D**ie scho
ne vander wostine sullen vet
werden ende die houele sullen
werden gegordet mit hoger
vrouden. **D**ie weidere der

Schape syn gecledet. ende die
 dalen sullen ouervloien vā
 veite. sie sullen roepen. ende
 louefange spreken. **H**ere
 ghyf hem. **ic. ant.** Here hoere
 myne bede totti sal comē alle
 vleisch. **ant.** Here dyn recht
 hant ontferc my. **psalmus**

God my god van dattet
 verst beghint te lichte
 ne wake ic totti. **M**yne
 sielen dorstet yn dy. hoe mē
 nichmolde like begherde dy
 myn vleisch. **I**n den woel
 ten lande yn den oenwege
 dair gheen water en was

daer verscheen ic dy als in he-
ligen begerten op dat ic sage
dyne cracht ende dyne glorie.

Want beter is dyne barm-
herticheit bouen leuē. myne
lippen sullen dy louen. **A**l-
dus sal ic dy benedien yn
myne leuen ende sal yn dyne
naemen verheue myn hande.

Als mit sinere ende mit
verticheit werde vervult
myn siele ende myn mont
loue dy mit lippen hogher
vrolicheit. **A**ldus was
ic dyns gedachtich op my-
nen bedde. yn dy wil ic woe

iersten dencken wantu my
 hulper heues ghewest. **U**n
 te onder die deckenisse dynre
 vlogele wil ic hoechlike ver
 vrouwen naedy aenhenck
 my siele. dyn rechterhant
 ontfeuc my. **M**er sie soch
 ten myne siele tovergeues.
 yngaen moetē sie yn dat ne
 derste der eerden ghegeuen
 werden sie yn die hande des
 swerdes sie sullen werde der
 vollen deel. **O**ie coninc
 sal sicc verbliden yn gode
 ende alle die yn hem swere
 sullen gelouet werde. wat

bestopt is die mont der gheē
re die quaet spreken. **ps**

God ontferme sich on
ser ende benedie ons.
syn aensichte ynlichte hie op
ons ende ontferme onser.

Op dat wy yn eertrike mo
gen kennen dynē wech ende
ouder allen volke dyn heil.

Belien moet dy god dat volc
dy moeten belien alle volck.

Hem verbliden ende hoge
vervrouwen hem die gemeen
ne lude. wantu richtes dat
volc yn licheiden ende die ge
meine lude op der eerdē leides

tu. **B**elien moet dy god
 dat volc. dy moeten belien all
 volke dat eertrike heuet syn
 vrucht geguenen. **O**us moet
 gebenedien god onse here. ons
 gebenedie god. ende hem moe
 ten ontsien alle eenden vā eert
 rike. **H**ere ghyf hē. **antif**

Here dyn rechterhant otfent
 my. **antif** Here wttreke oer
 sielen van der poertē der hellē.

Ic sprac ynt middel myre
 daghe. ic gae totten poertē
 der hellen. **I**c sochte dat ouer
 bliuen mynre iare. ic sprac. ic
 en sal niet sien gode den heren

yn den lande der leuender. **I**c
en sal voortmer niet aensiende
menschen ende den wouer der
ruessen. **M**yn gebuerte is
afgenaemē ende to gader ghe
wonden van my als een taber
nakel der herden. **M**yn le
uen is gesneden gelic als van
den die weuet. als ic noch begō
de soonder sneet hie my. vā den
morgen totten auende saltu mi
einden. **I**ch haeppe hent ten
morgen. als een lewe also to
wreef hie al myne bene. **V**ā
den morgē hent totten auende
saltu my eenden. als een swal

A 47

wen iouc. also sal ic roepē. ic
sal gedencken als die diuie.
Myn ogen syn gedūnet yn
optelien yntypghe. **H**ere ic
lude gewelt antworde voer
my. wat sal ic seggen. of wat
sal hie my antwoorden als ic
seluen gedaen heb. **I**c sal dy
weder dencken al myne iare
yn bitterheit myne siele. **H**e
re ofnen aldus leuet ende is
yn aldusdanē myns gheestes
leuen. du salt my berispen en
leuendich maken. liet yn vrede
is myne bitterheit alre bit
terst. **M**er du wtruckedest

mij siēle op dat sie niet en ver
geue du worpest acht rucge
alle mij sunden. **W**ant die
helle en sal dy niet behen noch
die doet en sal dy niet louen.
sie en sullen niet verwachtē
dyne waarheit die nedergaē
in dat nederwater. **D**ie daer
leuet die daer leuet sal dy beli
en als ic huēden die vader sal
den soen kont doen dyne waar
heit. **H**ere behalt mij. ende
onse psalmen sullen wij singē
alle die daghe onses leuens
in den huse des herē. **H**ere
ghif hem. **It. an** Here wittre

148
ke hoer sielen vander poerten
der hellen. **an** Alle gheeste lo
uet den heren. **Laudate dñm.**

Louet den heren ghi vā
den hemele. louet den he
ren yn den hogen. **L**ouet

oen alle syn engele louet oen
al syn crachten. **L**ouet oen

sonne ende maen. louet oen

alle sternen ende licht. **L**o

uet oen ghi hemele der heme

len. ende die watere die bouē

den hemel syn moeten louē

den naem des heren. **W**at

hie sprac ende sie syn gemact

hie geboet ende sie wordē ge

ſchāpen. **H**ie ſette ſie ewelic
yn ewicheit: hie ſette dat gebod
dat niet achter bliuē en ſal.

Louet den heren ghi vā der
eerden. hemelike wege onder
der eerden en alle afgronde.

Quer. hagel. ſnee. wynt der
wagen die werckt dat wort
des heren. **B**erge ende alle

houele. wuchtbar holt ende
alle cedarborne. **B**eesten

ende alle vee. ſerpentē ende vo
gele geuetert. **K**oninge

van eertrike ende alle volke.
princen ende alle richtere yn

der eerden. **T**ongen en ma

149
geden alden mit den iongē moe-
ten louen den namē des heren.

want syn naeme allene ver-
hoget is.

Syns werdelike
beuens dat is bouē hemel en
eerde. ende syns volcs hoerne
heuet hie verhoget.

Loue
sanc alle synen heiligen. den ky-
deren van israhel den volke
dat hem genaect.

Psalm 9

Synget den heren nyen
sanc. syn lof is yn der he-
liger vergaderige.

Israhel
verblide hem yn den die oen ge-
maect heuet. ende die dochteren
van syon hoghe vrouwē sich

yu horen coninc. **S**ie moete
louen synē name yu eendrach
tigen versamende sange yu
ter bougen ende yu der santo
rien syngē sie hem. **W**ant
den heren wal behaghet yu
synen volke. ende die sachtmo
digen heft hie verhoget yu
salicheiden. **I**n glorien sullen
sich die heligē hoge verrouwe
ende yu hoeren slaepcameren
sullen sie verbliden. **D**ie hoe
ghe vroude godes sal hem we
sen in hoerē kelen. ende op bei
den siden snidende swerde yu ho
ren handen. **O**m makete

doen yu den die veer gebore sy
 ende om te bescheldene die ghe
 meine lude. **O**m to byuden
 hoer coninge yu voethelden.
 ende hoer edelinge yu yseren
 hantbanden. **O**p dat sie doe
 moghen yu hem dat besche
 uen gericht. dese glorie is alle
 syne heligen. **L**ouet den he
 ren yu syne heligen. louet den
 heren yu den firmamēt syne
 crachten. **L**ouet oen yu sy
 nen crachten louet oen nae
 der menichuoldicheit syne
 groetheit. **L**ouet oen yu
 den gelude der basunē. louet

oen yn den sautoer ende yn der
harpen. **L**ouet oen yn bō
gen ende yn eendrachtigē ver
samendē sange. louet oen yn
suaeren ende yn organē. **L**o
uet oen yn walludendē cym
baleu. louet oen yn cymbalē
der volherteliker blytscap. al
le gheeste louet den here. **W**
ere ghif hē. **rc. Ant.** Alle gheef
te louet den heren. **Ant.** Ont
bynde here hoer sielen vā allē
banden der sündē. op dat sie we
der op verweet mit dynē heli
gen yn der glorien der opuerstā
denisse weder wtademē. **Gūdis**

151
Ghebenedijt sy die hē
god van israhel wāt
hie syn volc geuādet ende v
loest heuet. **E**nde hie heuet
ons opgericht den hoeru der sa
licheit yn dauid syns kynns ge
dachte. **A**ls hie gesproken
heuet wt monde synre heliger
profeten die van begynne der
werlt ghewest hebben. **H**
eil van onsen viandē ende van
al der gheenre handen die ons
haten. **O**m te doen barmh
ticheit mit onsen vaderē ende
te gedencken synre heliger ghe
loefnissen. **D**en eet den hie

Swoer tot abrahā onsen vader
dat hie ons hem seluen geuen
wolte. **O**p dat wi sonder
anxt verloest van den hande
onser viande hem diene. **I**n
helicheit ende yn rechtuerdich
eit voer hem al onse daghe.
Ende du kynt du bist een
prophete des ouersten geheij
ten. want du salt voergaen
voer dat aensichte des heren
to bereiden syne wege. **O**
gheuen wisheit des heils sy
nen volke yn vergifnisse hore
sunden. **M**itten bīneuste
der barmherticheit ons gode

dair mede heuet ons geuādet
 die wt den hoegen opgegaen
 is. **L**ulichte o here den die sic
 ten yn duesternissen ende yn
 scheme des Todes to leiden onse
 voete yn den wech des wreden.

Here ghif hē. **ant** Ont
 bynt here hoer sielen van alle
 banden der misdaden op dat
 sie yn der glorien der opuerstā
 denisse opuerweert mit dyuen
 heligen yn der glorien der op
 uerstandnisse weder wtade
 men. **vs.** Ic hoerde die stēme
 van den hemele to my sprekēde.
Sarif salige doden die yn gode

steruen. Vader onse. Ende en leide
ons niet yn becoringe. Mer vloes
ons van quaede Amen. Here
ghif hem die ewige ruste. Ende
dat ewige licht moet hem lich-
ten. Here wt trecke oer sielen
van der poerten der hellen. Ick
geloue te sien die guete des herē
yn den lande der leuender. Here
verhoer my gebet. Ende my roe-
pen come to dy. **Collect**

Sie moeten behalden deel
der saliger opuerstande
nissen ende moeten werdich wer-
den to hebn dat ewige leuē. Ver-
mids dy ihesu xpe salich behol

der der werlt die mit den vader
ende mit den heligen gheest le
ues ende regniers ouer al yn ee
wichheit. Amen. **Psalmus**

Loue siele myn den herē. ic
sal den heren louen yn
mynen leuē. ic sal syn gen my
nen gode also lange als ic sal sy.

En wilt niet getrouwen
yn den vorsten. yn sonen der mē
schen. yn welken gheen heil
en is. **S**yn gheest ghaet
wt ende sal weder comē yn syn
eerde. yn den dage sullen vergaē
al hoer gedachten. **S**elich is
die des syn hulpe is iacobs god

syn hope is yn den heren synē
gode. die maecte den hemel ende
die eerde. dat mere ende alle die
dair ynnē syn. **D**ie beholder
die waarheit yn der ewicheit.
hie doet gerecht den ghenē die
ourecht liden. hie geuet spysse
den hungerigen. **D**ie here
ontbynt die mitten voeten
gebonden syn. die here ynlich
tet den blynden. **D**ie here
oprichtet die nedergeclagene.
die here mynt die rechtuerdigē.
Die here behuedet die vreem
den ende die ellenden die wese
ende weduwen sal hie ont

faen ende die wege der sundere
 sal hie verstuereu. **O**ie here
 sal regnieren yn der ewicheit
 dyn god syou yn die gebuerte
 ende gebuerte. **H**ere ghyf hē.
God die ons va **Collect**
 der ende moter gebodes
 to eeren ontfarme dy guetlic
 der sielen myre alderen en ghyf
 hem verlatenisse van hoeren
 sunden ende alle dien die my
 beuolen syn ende die my guet
 of quaet gedaen hebu en den
 ic misdaen heb ende dair ick
 schuldich byn voir te bidden
 ende laet sie my beschouwen

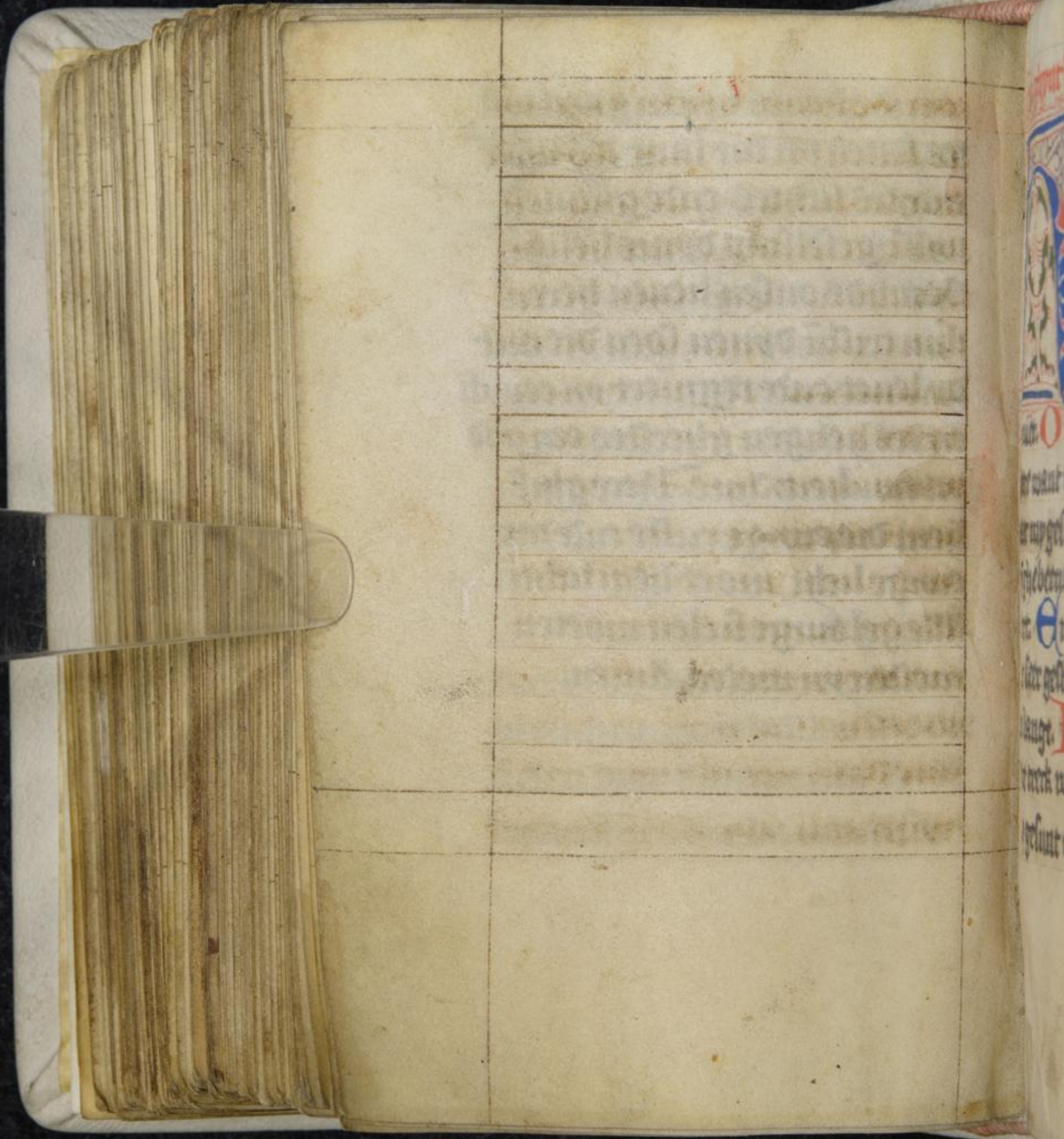
yn der blyscap der ewiger clare

Here **Collect** heit
dent properlike to be
hoert toutfaen ende te sparen
wes genadich allen siele ende
sunderlinge dair ics voer be
ghere. vergif hem hoer sun
ten op dat wy vrij ontbontē
van banden des todes werdich
werden ouer te gaen ynt leuē.

Deige here dyn **Collect**
oeren tot onse gebete
dair dyne dieure dyne barm
herticheit mede bidden dat die
sielen dyure dieure ende dyure
dieureschen die du van desen

certrike heues heiten gaen wil
 les setten yn dat lant des wede
 ende des liches. ende gunnen
 wilt geselschap dynre helige.
 Vermids onsen lieuen heren
 ihu cristu dynen soen die mit
 dy leuet ende regniert yn eenich
 eit des heligen gheestes een god
 yn ewicheit. **Ame.** Here ghif
 hem die ewige ruste ende dat
 ewige licht moet hem lichtē.
Alle gelouige sielen moeten
ruesten yn wreden. Amen.

156
Nijc beghynt die leue psalm.

Ere yn dyne
verbolgēheit
en strafe my
niet ende yn
dyne toerne
en berispe

my niet. **O**utfarme dy my
re here want ic kranck byn.
maer my gesunt want alle
my ghebeente syn mede ghe
stuert. **E**nde myn siele is
alte seer gestuert. mer du he
wo lange. **R**ier dy om he
ende treck wt my siele. make
my gesunt om dyne barmh

ticheit. **W**ant hie en is yn den
dode niet die dynre gedenkē sal.
ende wie sal yn der hellen dynre
velien. **I**c heb gearbeit yn my
nen suchtē. ic sal myn bedde waf
schen op elker nacht mit my
nen tranen. ic sal beghieten
myn gespreide bedde. **M**yn o
ghe is van verbolgenheit
sere gestuert. ic byn veroldet
ouder al myne viande. **G**
aet alle van my die boecheit
werken. want die here heuet
verhoert die stemme myns screi
ens. **D**ie here heuet vhoert
myn bedde. hie heuet myn ghebet

ontfangen. **A**lle myne vian-
 de moeten hem schamē en vele
 seer werden gestuert. sie moete
 ongekieret werden en schamē
 hem seer snellike. **G**lorie si-
 den vader ende den soen. **A**lt.
Salich syn die ghene **ps**
 die hoer boetheit syn
 vergeuen ende hoer sunden be-
 tect syn. **S**alich is die man
 dien god gheen sunden to en
 geuet. noch gheen beduegen
 en is yn synen gheeste. **W**āt
 ic geswegen heb so syn al my
 gebeente veraldet. als ic riep
 al den dach. **W**ant dache en

nacht is dyn hant op my besweert
ic byn omgekiert yn mynē va
mer als die doeru aengeueft
wort. **I**c heb dy myn ontbli
uen ende achterlaeten bekant
gemact ende my ongerechtig
eit en heb ic niet verborgen.
Ic sprac ic sal weder my seluē
den heren belien myne onge
rechticheit ende du heues ver
geuen dattu ongeoeffent ende
ongeert bist bleuē yn mynen
sunden. **O**er dese sal tot di
een ygelic helige bidden yn der
tijt als men bidden sal. **N**och
tant syn yn der groeter ouer

158
vloet vele watere die en sullen
tot hem niet genaken. **D**u
bist my toerlaet yn der be
droefnisse die my al om bele
gen heft: myn hoghe woude
wtuyt my vanden die my
beligen. **I**c sal dy geue ver
standen is ende ic sal dy leren
yn den wech dair du salt gaen
ende ic sal myn oghen op dy
velten. **E**n wil niet werde
als een peert of als een muel
dair gheen verstandnisse by
nen en is. **I**n eenen helter
ende yn eenen togel bedrucke
hoer wangen die totti niet

en genaken. **V**ele geiselen
syn den sunderē. mer die yn den
heren hopen den sal syn barm-
herticheit al om gaen. **G**hi
rechtuerdigen verblijt v yn
den heren. ende seer verwouwet
v. ende alle ghi gerechtē van
herten hoedliken verclaert
v. **G**lorie. **A**llt was. **ps**
Here yn dyne verbolgē
heit en strafe my niet.
ende yn dyne toerne en beris-
pe my niet. **W**ant dyne ge-
schutte steken yn my. ende du
heues gestadiget dyne hant
op my. **G**heue gesuntheit

159
en is yn mynē vleische van te
genwoordicheit dyns toerns.
ghenen vrede en is yn mynen
ghebeente van tegēwoordicheit
myne sunden. **W**ant my
boesheiden syn my houet bo
uen gegaen ende op my beswart
als een swaer borden. **M**yne
lyclawen syn veruelt mit
verdruuen van tegēwordich
eit myne onwicheit. **O**nfa
lich byn ic gheworden. ende ic
byn gecrūmet hent ten eende.
ende al den dach ghinc ic bedro
uet. **W**ant myn leenden syn
veruult mit bespottene ende

ghene gesuntheit en is yn mynē
vleische. **I**c byn gedruckt en ge
nedert alte sere. ende ic brūede
van suchten myns hertē. **H**er
al myn begerte is voer dy. ende
myn suchtē en is voor dy niet
verborgen. **M**yn herte is yn
my seer gestuert. myne cracht
heuet my begeuē. ende dat licht
mynre ogen en is niet mit my.
Myne vriende ende myn naef
ten. sie genaecten tegē my ende
stonden. **E**nde die my by wa
ren die stonden veer van my.
ende die myn siele sochten die
deden my macht. **E**nde die

160
my quade dynghe wtslochte die
spraken ydelheit. ende dachtē al
ten dach valscheit. **M**er ic als
een doue en hoerde niet. ende als
een stūme die synen mont
niet op en luket. **E**nde ick
byn geworden als een mēsche
die niet en hoert. ende als een
die gheen weder spreken en he
uet yu synen monde. **W**āt
yu dy here heb ic gehapet. en
du salt my verhoeren. here
mij god. **W**ant ic sprack
op gheene tijt en moetē mij
viande op my bouē verwou
wen. als mij voete worden

beweget so spraken sie op mi
groete dyngē. **W**ant ic yn
die slage der pynen bereit
byn. ende mȳ wee is all wege
yn mynē aensichte. **W**ant
ic sal vorkundigē myne boef
heit. ende om myne sunden
dencken. **M**yne viande leuē
ende syn gestadicht op my. en
syn vermenichuoldicht die
my boeflic gehatet hebben.
Die my quade voer guede
weder geuen. Die hebn my af
getrekt. want ic die guetheit
naeuolgede. **E**n beghif my
niet here mȳ god ende en vā

161
gae niet van my. **D**enke yn
myne hulpe here god myns heils.
Glorie si. **A**lt was. **M**iserere
God ontferme dy myne
nae dyne groeter barm-
herticheit. **E**nde nae menich-
uoldicheit dyne ontfermenisse
telige myne boesheit. **W**assche
my voortmeer van myre boesheit
ende reinige my van myne sū-
den. **W**ant ic myne boesheit
bekenne. ende myn sūde is al-
toes tegen my. **O**p alleene
heb ic gesundicht. ende quaet
heb ic voer dy gedaen. op dattu
gerechtuerdicht werdes yn dy

nen moerden ende op dattu ver
wynes alstu werdes gerechicht.

Siet aen want ic yn boethei
den ontfangen byn. ende yn sū
den ontfenc my my moder. **S**ie
wantu die waarheit gemynt
heues. du heues my die onkun
dige ende verholene dyngē dy
re wysheit gheapenbaert.

Du salt my besprengen
here mit ylopen ende ic sal
werden gereinicht. du salt my
wasschen ende ic sal wyt wer
den bouen snee. **D**u salt
geuen mynē hoerē blytscap
ende woude ende die oetmoe

162
dige ghebeente sullen seer ver
mouwen. **A**lkier dyn aen
sichte van mynē sunden ende
delige al myne boetheit. **G**od
scheppe yn my een reyn herte.
ende den rechten gheest vernie
yn mynē byneulsten. **E**nde
niet en werp my van dynen
aensichte ende dynē heligen
gheest en nym niet van my.
Ghif my weder die woude
dys heilgeuers ende mitten
voeteliken gheeste gestadige
my. **I**c sal dyn wege den boe
sen leeren ende die dy niet en
oefenen sullen corti bekieren.

Verloese my van den bloede
god god myns heils. ende my
tonge sal verhogen dyne ge
rechticheit. **H**ere luet op my
lippen ende my mont sal voort
kundigen dyn lof. **W**ant
haddestu gewilt offerhande
ic hadde sie dy omer gegeuen
dy en sal niet lusten yn den of
fer dat men al verbrent. **E**en
bedroeft gheest is een offerhā
de gode. een rouwich ende een v
nedert herte en saltu god niet
versmaen. **H**ere doe guetlic
yn dyne gueden willen mit
syon. op dat die mueren van

163
iherusalem getimert werde.

Dan saltu ontfaen die of
ferhande der gerechticheit en
offerghauen ende die men te
male verbrent. so sullen sie yn
setten op dynē altaer caluere.

Glorie. **A**llt was. **ps**

Here verhoer my gebed.
ende myn roepē come to
dy. **E**n afkier niet dyn aen
sichte van my. yn wat daghe
dat ic bedruet byn so neige dy
oeren tot my. **I**n wat dage
dat ic dy yuroepe. so verhoer
my snellike. **W**ant my da
ge syn vergaen als een roeck

ende mȳ gebeente syn verdor
ret als een dynic dat yn der
pānen verbrant is. **I**c bȳ
geslagen als hopy. ende mȳ
herte is verdorret. want ick
vergeten heb myn broet te
etene. **V**an der stemmen mȳs
suchtens aenheut mȳ ghe
beente mynen vleische. **I**c
byn gelick geworden den pel
licaen ynder eenicheit. ende
gelick den nachtrauē yn eenē
vervallenē huse. **I**c wacte
ende byn geworden als een
mullche. alleue eenich onder
den dake. **A**l den dach heb

164
my myne viande lasterlike
gestraft. ende die my louede
die sworen weder my. **W**at
ic at alsche als broet. en heb
myne dranc mit schreien ge
menget. **A**ls van tegewor
dicheit des toerns dyne onwer
dicheit to my. want verheffen
de slogestu my waar aen. **W**at
myne daghe sy vergaen als
een scheem. ende byn verdorret
als hoy. **M**er du here du bli
ues yn ewichheit. ende dair men
dyne by gedenct bliuet yn ge
buerten ende gebuertē. **A**l
opuerstaende saltu dy ouer syō

ontbarmen. want die tijt toutfar
men oers is gecomē want die tijt
is gecomē. **E**nde dyne knech
ten behageten wal syons steine
ende sullen hem ouer syons eer
te ontbarmen. **E**nde here dat
heidene volc sal ontfruchtē dy
nen namē ende alle coninghe
van eertrike dyne hoge daer
eere. **W**ant die here heuet
getimert syon ende sal werden
gesien yn synre hogher daere ee
ren. **H**ie heft aengesien ynt
gebet der oetmoediger ende en
heft niet versmaet hoer bidde.

Men schryue dese dyngē yn die

165
andere gebuerte. dat volc dat
noch sal geschapen werde sal
den heren louen. **W**ant die
here van synen heligen hogen
gesien heft. die here van den he
mele heuet aengesien yn die eer
de. **O**p dat hie hoerde dat such
ten der gheene die mit voetba
den gebonden syn. ende ontbo
te die kyndere der gheene die
geddet syn. **O**p dat sie voort
kundigen des herē naeme yn syō
ende syn lof yn iherusalē. **I**n
den dat die volke to samē comē
yn een. ende die conūge op dat sie
den heren dienen. **H**em ant

worde yn den weghe synre cracht.
myne daghe cleinheit kundige
my. **E**n roepe my niet weder
yn die helfte myne dage. dyne
yaren syn yn die gebuerte der
gebuerten. **D**u here heues ge
stadiget dat eertrike yn den be
ghine ende die hemele syn wer
ke dyne hande. **S**ie sullen ver
gaen mer du bliues ende alle sul
len sie alden als een deet. **E**n
als een oncleet saltu sie verwa
delen ende sie sullen werden ver
wandelt. mer du bist een selue
ende dyne yaren en sullen niet
outbrecken. **D**ie soene dyne

knechten sullen dair wonen en
al dat van hem comt sal recht
geleit werden yn ewicheit. **Glo.**

Here van den diepen **ps.**
heb ic geroepen to dy o
here. verhoer mȳ stēme. **D**yne
oeren moeten to horen yn die stē
me myns biddens. **O**stu die
boesheit verholdes here o here
wie sal dat liden mogen. **W**āt
by dy is die genaedicheit en om
dyne ewe verbeide ic dy here. **I**n
synen worden heuet mȳ siele
verdragen. mȳ siele hopede yn
den heren. **A**n der metten
tijt wachte hent ter nacht ha

pede israhel yn den herē. **W**āt
by den heren is barmhertich
eit. ende by hem is oueruolle
verlosinge. **E**nde hie sal is
rahel verlossen van al synre
boesheit. **G**lorie. **A**llst. **p**

Here verhoer mī gebet.
vernym mit dynē oerē
myne bede by den dair ic dy bi
bidde. yn dynre waarheit ver
hore my yn dynre gerechlich
eit. **E**nde yn dat gerichtē
engae niet mit dynē dienrē.
want voor dynē aensichte en
sal niet gerechtuerdiget werde
al dat leuet. **W**ant die mā

167
heuet vergolget my siele. ende he
uet my leuen genedert yn die eer
de. **H**ie heuet my gesat yn
duyfternisse als een dode der werl
te. my gheest is op my mit anx
te begaen. my herte is yn my se
re gestuert. **I**c gedachte der al
ter dage. ic pensede yn al dynen
werken ende sal pensen yn den
taten dyner hande. **I**c heb wt
gerect myne arme tot di. my sie
le is tot di als eerde sonder water.
Here verhoer my snellike.
want my gheest ontbrect my.
En kier niet af dyn aensich
te van my. so werde ic ghelick

den genen die dair nedergaen yn
een neder water. **M**ake dat
dyn barmherticheit vroe van
my gehoert sy. want ic yn dy
gehapet heb. **M**ake my den
wedy bekant dair ic yn wande
ren sal want ic myn siele totti
heb geheuen. **H**ere wtuy
my van mynē mandē. want
totti byn ic gevlogen. lere my
doen dynen willen. wantu my
god bist. **O** yn guede gheest
sal my leiden yn dat gerechte
lant om dynen namē here
du salt my leuendich makē
yn dynre gerechticheit. **E**n

163
de du salt wtleiden my siele vā
bedruckenisse. ende yn dynre barm
herticheit saltu verstuere myne
mande. **O**nde alle die my sie
le bedrucken saltu verliesen
want ic dyn dyenre byn. **Die**
lorie si. **A**lst was. **Letania**

Here ontfarme dy. **C**riste
ontfarme dy. **H**ere ont
farme dy. **C**riste hoer ons. **G**od
vader vanden hemel otfarme
dy onser. **G**od soene. verloser
al der werlt ontfarme dy on
ser. **G**od helige gheest otfar
me dy onser. **G**esūtmecker all
der werlt help ons. **H**elighe

Drievoldicheit een god outfar
me dy onser. **H**elige moder go
des bidt voor ons. **H**elige ionc
vrouwe alre ioncvrouwē bidt
voor ons. **H**elige conyuncynne
der hemelen bidt voor ons.

Sunte maria **v**

Sunte michel **v**

Sunte gabriel **v**

Sunte raphael **v**

Alle helige engelen ende arch
engelen. bidt voor ons.

Alle hemelsche crachten. **v**

Sunte iohan baptista. **v**

Alle helige patriarchen en
propheten. **v**

A	unte peter	b
A	unte pauwel	b
A	unte andrees	b
A	unte iacob	b
A	unte iohan	b
A	unte iacob	b
A	unte philips	b
A	unte bartholomeus	b
A	unte macheus	b
A	unte thomas	b
A	unte symeon	b
A	unte iudas	b
A	unte mathijs	b
A	unte barnabas	b
A	unte lucas	b
A	unte marcus	b

Alle helige apostelen ende e-
wangelisten. **v**

Alle helige discipulē des herē. **v**

Alle helige onschuldige kyn-
dere die gedodet syn om xpo. **v**

Sunte steuen **v**

Sunte sextus **v**

Sunte linus **v**

Sunte cletus **v**

Sunte demēs **v**

Sunte corneli⁹ **v**

Sunte cypriaen **v**

Sunte vincent **v**

Sunte laurens **v**

Sunte iohan **v**

Sunte paumel **v**

S unte cosmas	b
S unte damiaen	b
S unte dyonys mit dynē gesel'	
S unte maurys mit d. gefelle	b
S unte victor mit d. g.	b
S unte gereon mit d. g.	b
S unte patrokkel	b
S unte crisogonus	b
S unte fabiaen	b
S unte sebastiaen	b
S unte arispjn	b
S unte arispinuaen	b
S unte blasius	b
S unte prothasius	b
S unte panthaleoen	b
S unte adriaen.	b

S ante quiryn	b
S ante martellyn	b
S ante griaclus	b
S ante alexander	b
S ante tiburtius	b
S ante timotheus	b
S ante romanus	b
S ante bonifaces	b
S ante vitus	b
S ante lambert	b
S ante albaen	b
S ante kiliaen	b
S ante cristoffer	b
S ante abdon	b
S ante lennes	b
S ante hermes	b

171

S ante eustachius	b
S ante theodorus	b
S ante valentijn	b
S ante porien	b
S ante yno	b
A lle helige martelare	b
S ante martyn	b
S ante silvester	b
S ante gregorius	b
S ante ambrosius	b
S ante augustijn	b
S ante iheronimus	b
S ante anthoni	b
S ante benedictus	b
S ante bernardus	b
S ante nicolaus	b

S ante leo	b
S ante paulinus	b
S ante hilarius	b
S ante eusebius	b
S ante ysidorus	b
S ante remigius	b
S ante germanus	b
S ante vedastus	b
S ante baue	b
S ante maximyn	b
S ante willibrord	b
S ante gillis	b
S ante franascus	b
S ante dominicus	b
S ante seuernyn	b
S ante gallus	b

Sunte maternus

b

Sunte hypert

b

Sunte kunibert

b

Sunte seruaes

b

Sunte lebupn

b

Sunte ludger

b

Sunte odulf

b

Sunte damaes

b

Sunte adelbart

b

Sunte raboet

b

Sunte seuerus

b

Sunte felix

b

Sunte aushert

b

Sunte lodewich

b

Alle helige confessorē

b

Alle helige monike en hēmitē **b**

S unte agnes	b
S unte felicitas	b
S unte perpetua	b
S unte petronilla	b
S unte agatha	b
S unte lucia	b
S unte cecilia	b
S unte tedia	b
S unte dorothea	b
S unte appollonia	b
S unte cristina	b
S unte anastasia	b
S unte columba	b
S unte margarita	b
S unte scolastica	b
S unte barbara	b

Sunte walburg **b**
Sunte gertrued **b**
Sunte maria magdalena **b**
Sunte martha **b**
Sunte maria vā egipte **b**
Sunte helena **b**
Sunte afra **b**
Sunte kunera **b**
Sunte praxedis **b**
Sunte vrsula mit dynē gell **b**
Sunte katherina **b**
Sunte aldegout **b**
Sunte clara **b**
Sunte elizabeth **b**
Alle helige ioncrouwē en
weduwen die hem otholden

hebn yn reinicheit vā leuene. **V**

Alle heligen. **V**

Wes genadich. Spaer ōs he'

Wes genadich. verloes ōs he'

Vanden quade mandē. verl'

Van alle lagē des mancs. vl'

Van alre scadeliker becorin
gen. vloes. o. h. **V**an eenen

quaden eende ende van dē geen
tode. verl' **V**an den ewigen

tode. verl' **V**an der hellscher
pynen. verl' **V**an dynē toer

ne. verl' **V**an allen quade
van b̄nen of van butē. verl'

Van allen quaden behagē
onles selues of onser gueder

werken vercl. **V**an duncken
dat wy yet guedes wt ons selues
hebu. vercl.

Van den dat wy
ons meer guedes to geuen ende
myu quades dan wy hebu. vercl.

Van den dat wy ons trecke
ouer onse gelike. of gelike ons
ten hogen. ende dat wy ons eeni
gen menschen gelike trecken
ofte holden yn togeden. vercl.

Van den dat wi ander lude
toghet ende guede werke niet
so en verhogen ende werdige
noch so en mynen ende breide
ende louen als wy soldē. vercl.

Van alre achter spraken

yemans quaet te breiden ende
yemans guet te vermyne. vercl.

Van allen hogen sinake of
hogen weten bouen dan onse
mate is. vercl.

Van nide ende
van hate ende van bitterheiden
op onsen euen mensche. vercl.

Van alre hartwillicheit ende
ongelatenheit eigens willeus.
vercl.

Van alre gheestliker
en wercliker houerdien. vercl.

Van allen toerne ende toer
nicheden. vercl.

Van allen
houerdigen subtilen schyne
yn geestlicheit. vercl.

Van
ydeleu ghebeere of ydeleu schy

175
ne. mit leuene of mit dederen
mit guede of mit worden en vā
allen dyngē die gheen nutte yn
god yn en brengen. **verl.** **A**n
allen onkuyfchen werken ende
onkuyfchen geuolen. **verloes.**

An allen onkuyfchē sien
ende onkuschen horen. **verloes.**

An alre quader of onkuy
fcher of ydelre of onnutter gefel
fchap. **verl.** **A**n allen men
fchen ende van allen dyngen
die ons hynderen of vātreckē
van dynen wege. of vā dy. **verl.**

An alre onreynre gedachtē.
verl. **A**n alre vleifchliker

ende werltliker begertē. **verl.**

Van alre onreinicheit lues
ende sielen. **verl.**

Van girich
eit. van droefheit yn tijtliken
dyngē. **verl.**

Van trachheit
laeuheit en koltheit onses her
ten. **verl.**

Van eten. vā dryn
ken. sonder noet. te vele te duer
bar. te lekkerlike of te lustelike.

verl. **V**an onbedachtē on
nutten of scadeliken worden.

verl. **V**an onser groeter duil
ternissen tot gode ende tot alle
hemelschen dyngē. **verl.**

Vā
onser groeter onstedicheit en
crancheit onser werke. onses

174
states en onses gepenses. verl.

Van onser groeter onwetenheit ende onkundicheit onses selues ende des wegēs tot gode yn bescheidenheit. verl. **V**an onser onrechtter meiningen. vl.

Van den dat god niet gelouy noch gheert en wort van ons als hie solde. verl. **V**an den dat wy al onsen staet lyf ende siele ende guet werke ende gepense niet et trecken en setten puerlic ende eentelic tot gode ende tot syure eeren. vl. **V**an onser groeter versumenissen ende outblinē yn allē desen. vl.

An onsen groeten sündē. v̄l.

By den dattu marien geboet
scapt ende mensche wordes. verl.

By den dattu to quames ende ge
boren wordes. verl.

By den he
ligen cruce ende dynre pynē. verl.

By dynre doepe ende dynē val
ten. verl.

By dynen dode ende
dattu begrauen wordes. verl.

By dynre heliger opuerstā
tenisse en̄ verclaerder eerliker

hemeluart. verl.

By den twel
ter den helighen gheest. verloes.

By verdienste al dynre heligē.
verl.

In den dage des gerichtes.
verl.

Wy sündere. wy bidten

177
ger kerken of yn eenicheit of
anders ergent gode mynnē en
al die yn xpo liden ende alle he
lige wesen ende berouwende me
schen en alle heligen bidde voor
ous dat wy moete vercrigē een
ewich leuen. By onsen herē ihu
xpm dyne soen die mit dy le
uet en regniert yn eenicheit
des heligen gheestes een god yn
ewicheit der ewicheiden. Amen.

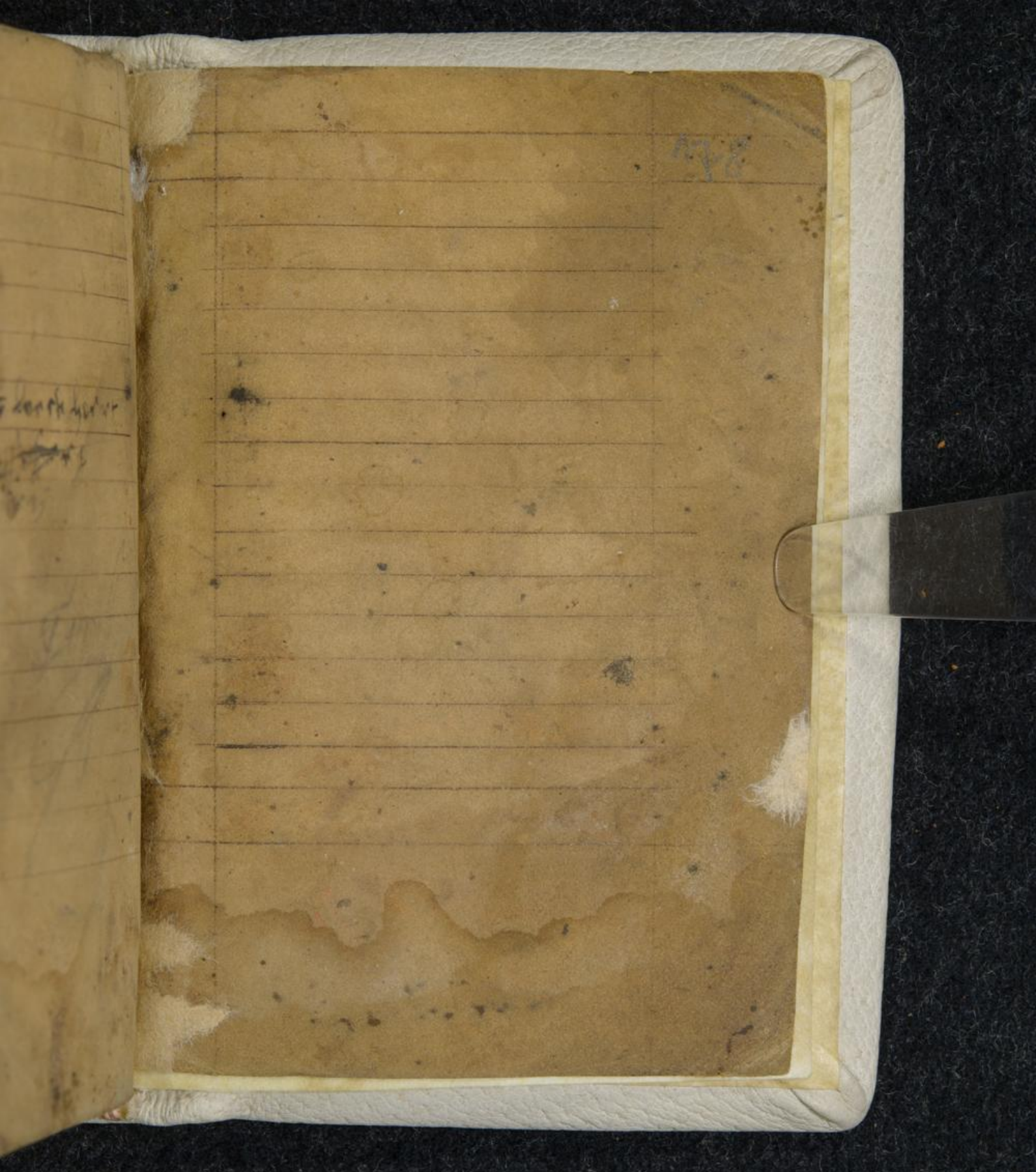
*Alle gelouige sielē moeten
rueten yn vrede Amen*

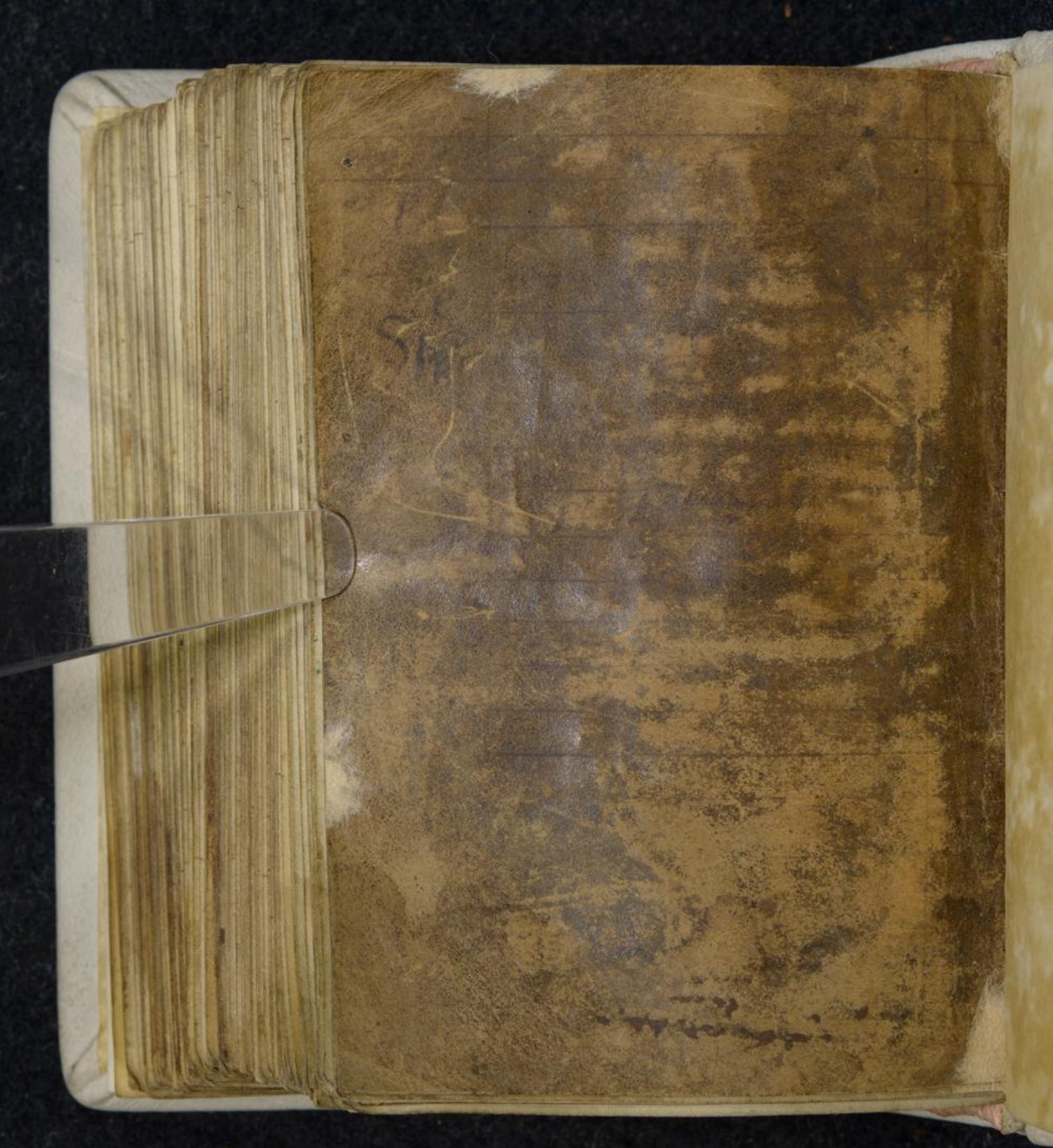
LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

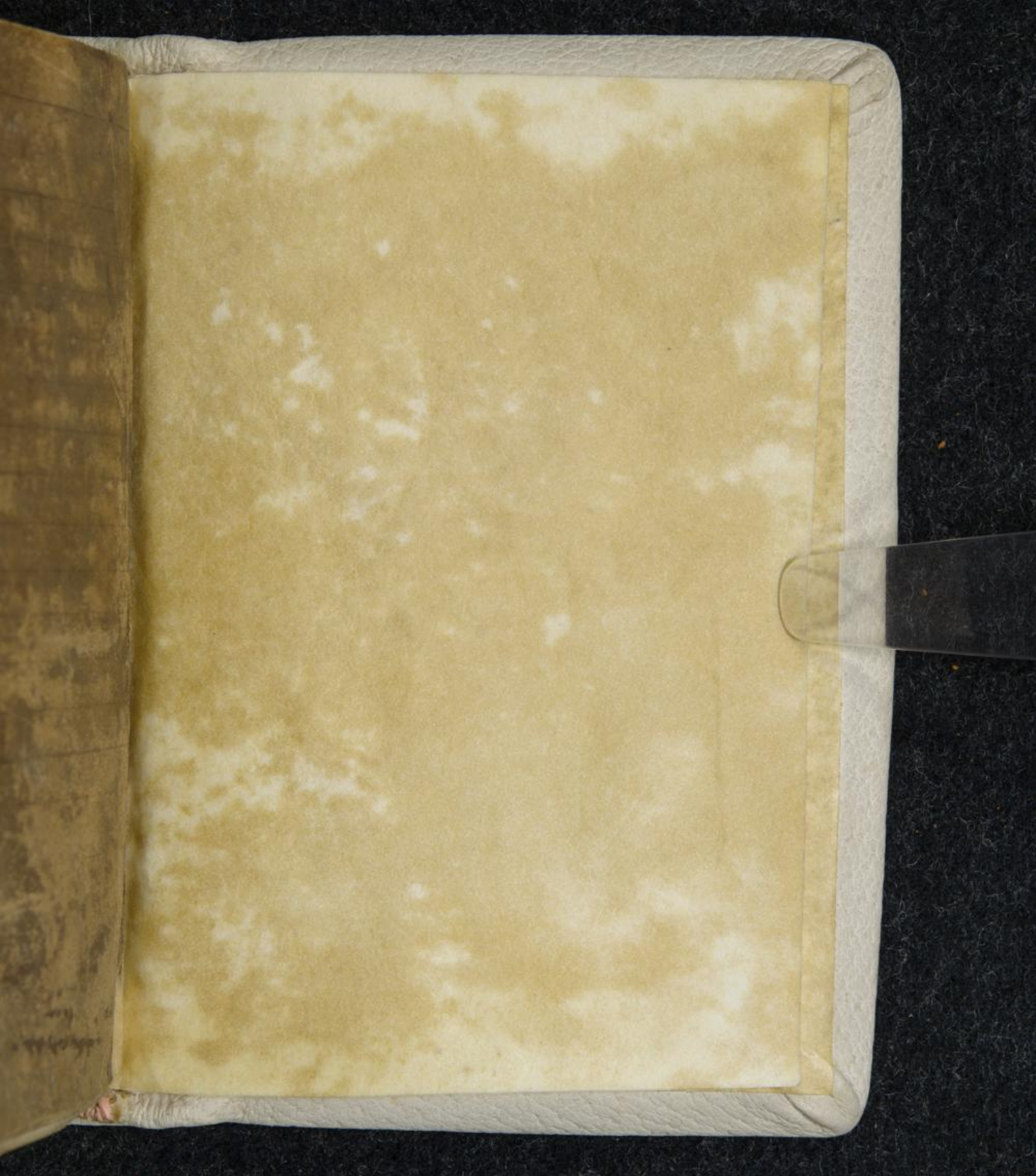
vii

Agroff

lijft bonck hermet
rot ~~hermet~~
difficilis

Centimetres

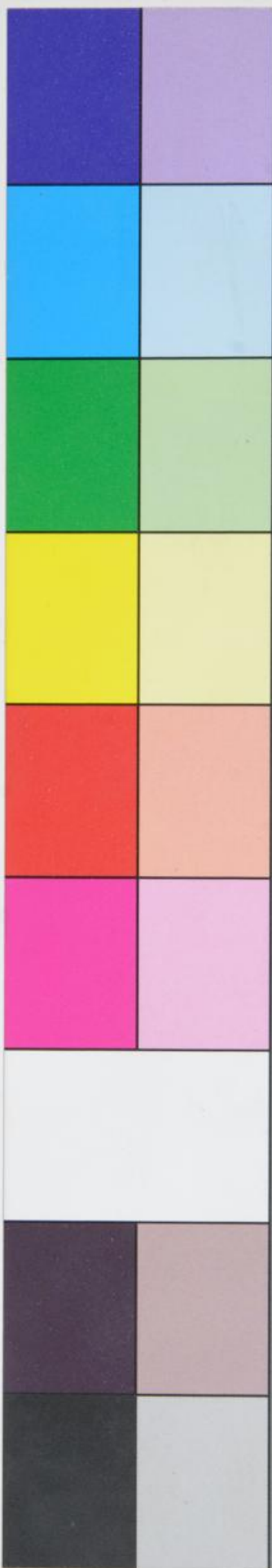
TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Inches

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

TIFFEN Gray Scale

© The Tiffen Company, 2007

A 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

